

SODBA SODIŠČA PRVE STOPNJE (peti senat)

z dne 28. aprila 2010*

V združenih zadevah T-456/05 in T-457/05,

Gütermann AG s sedežem v Gutach-Breisgau (Nemčija), ki ga zastopajo J. Burrichter, B. Kasten in S. Orlikowski-Wolf, odvetniki,

tožeča stranka v zadevi T-456/05,

Zwicky & Co. AG s sedežem v Wallisellenu (Švica), ki ga zastopajo J. Burrichter, B. Kasten in S. Orlikowski-Wolf, odvetniki,

tožeča stranka v zadevi T-457/05,

* Jezik postopka: nemščina.

proti

Evropski komisiji, ki so jo najprej zastopali F. Castillo de la Torre, M. Schneider in K. Mojzesowicz, nato F. Castillo de la Torre in K. Mojzesowicz, zastopniki,

tožena stranka,

katere predmet je predlog za razglasitev ničnosti Odločbe Komisije C(2005) 3452 z dne 14. septembra 2005 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva št. COMP/38.337 – PO/[Sukanec]), kakor je bila spremenjena z Odločbo Komisije C(2005) 3765 z dne 13. oktobra 2005, in, podredno, predlog za znižanje globe, ki je bila z navedeno odločbo naložena tožečima strankama,

SODIŠČE PRVE STOPNJE (peti senat),

v sestavi M. Vilaras, predsednik, M. Prek (poročevalec) in V. M. Ciucă, sodnika,
sodna tajnica: T. Weiler, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 17. decembra 2008

izreka naslednjo

Sodbo

Dejansko stanje

1. Predmet spora

1. Komisija Evropskih skupnosti je z Odločbo C(2005) 3452 z dne 14. septembra 2005 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva št. COMP/38.337 – PO/[Sukanec], v nadaljevanju: izpodbijana odločba), kakor je bila spremenjena z Odločbo Komisije C(2005) 3765 z dne 13. oktobra 2005 in katere povzetek je objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* z dne 26. januarja 2008 (UL C 21, str. 10), ugotovila, da sta bili tožeči stranki, podjetji Gütermann AG (v nadaljevanju: Gütermann) in Zwicky & Co. AG (v nadaljevanju: Zwicky), udeleženi pri številnih dogovorih in usklajenih ravnanjih na trgu sukanca za industrijo v Beneluxu in nordijskih državah, podjetje Gütermann od januarja 1990 do septembra 2001, podjetje Zwicky pa od januarja 1990 do novembra 2000.
2. Komisija je podjetju Gütermann naložila globo 4,021 milijona EUR, podjetju Zwicky pa globo 0,174 milijona EUR zaradi njunega sodelovanja v kartelu v zvezi z industrijskim sukanecem v Beneluxu in nordijskih državah.

2. *Upravni postopek*

3. Komisija je 7. in 8. novembra 2001 v skladu s členom 14(3) Uredbe št. 17 z dne 6. februarja 1962, Prve Uredbe o izvajanju členov 81 [ES] in 82 [ES] (UL 1962, 13, str. 204) opravila preiskave v prostorih več proizvajalcev šivalnega sukanca. Te preiskave so bile opravljene na podlagi informacij, ki jih je avgusta 2000 predložilo podjetje The English Needle & Tackle Co. Ltd.

4. Podjetje Coats Viyella plc (v nadaljevanju: Coats) je 26. novembra 2001 vložilo prošnjo za ugodno obravnavo na podlagi Obvestila Komisije o nenalaganju ali zmanjševanju glob v primeru kartelov (UL 1996, C 207, str. 4; v nadaljevanju: obvestilo o ugodni obravnavi), ki so mu bili priloženi dokumenti, da bi se dokazal obstoj teh omejevalnih sporazumov: prvič, omejevalni sporazum na trgu sukanca za avtomobilsko industrijo v Evropskem gospodarskem prostoru (EGP), drugič, omejevalni sporazum na trgu sukanca za industrijo v Združenem kraljestvu, in, tretjič, omejevalni sporazum na trgu sukanca za industrijo v državah Beneluksa ter na Danskem, Finskem, Norveškem in Švedskem (v nadaljevanju skupaj: nordijske države).

5. Komisija je na podlagi dokumentov, ki so bili zbrani med preiskavami, in dokumentov, ki jih je poslalo podjetje Coats, na zadevna podjetja marca in avgusta 2003 naslovila zahteve za informacije v skladu s členom 11 Uredbe št. 17.

6. Komisija je 15. marca 2004 sprejela obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, ki ga je naslovila na več podjetij zaradi njihove udeležbe pri enem ali več omejevalnih sporazumih iz točke 4 zgoraj, vključno s kartelom na trgu sukanca za industrijo v Beneluxu in nordijskih državah.

- 7 Vsa podjetja, na katera se nanaša obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, so predložila pisna stališča. Podjetje Gütermann je odgovorilo v svojem imenu in v imenu podjetja Zwicky.
- 8 Zaslišanje je bilo 19. in 20. julija 2004.
- 9 Strankam je bil 24. septembra 2004 dovoljen dostop do nezaupne različice odgovorov na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah in do stališč strank na obravnavi, določen pa jim je bil tudi rok za predložitev drugih stališč.
- 10 Komisija je 14. septembra 2005 sprejela izpodbijano odločbo.

3. Izpodbijana odločba

Opredelitev zadevnih trgov

Trg proizvoda

- 11 Komisija v izpodbijani odločbi navaja, da je sektor sukancev mogoče razdeliti na dva segmenta, in sicer po eni strani na sukanec, ki ga industrijski odjemalci uporabljajo za šivanje ali vezenje različnih vrst oblačil in drugih izdelkov, kot so usnjena galanterija, avtomobilske tekstilne obloge in žimnice, ter po drugi strani na gospodinjski sukanec,

ki ga posamezniki uporabljajo za šivanje ali popravljanje in za dejavnosti v prostem času.

- 12 Industrijski sukanec je glede na njegovo uporabo mogoče uvrstiti v tri kategorije: šivalni sukanec za konfekcijo, ki se uporablja za različne vrste oblačil, sukanec za vezenje, ki se uporablja v avtomatskih industrijskih strojih za vezenje za okrasitev oblačil, športnih copatov in hišnih tekstilij, ter posebni sukanec, ki se uporablja v različnih sektorjih, kakršni so sektor obutve, sektor usnjene galanterije in avtomobilski sektor.
- 13 Komisija meni, da se lahko šteje, da z vidika ponudbe industrijski sukanec tvori enoten trg proizvoda, saj ni stroge povezave med končno uporabo ter vrsto vlakna in/ali strukturo sukanca.
- 14 Vendar Komisija razlikuje med sukancem za avtomobilsko industrijo in sukancem za industrijo, ki ni avtomobilska. Meni namreč, da čeprav proizvodnji teh dveh vrst sukanca potekata podobno oziroma ju je zlahka mogoče zamenjati, povpraševanje v avtomobilski industriji ustvarjajo velike stranke, ki za nekatere proizvode, ki jih uporabljajo, zahtevajo višje standarde – na primer za sukanec za varnostne pasove – in si prizadevajo za enotne proizvode v različnih državah, kjer jih potrebujejo za svojo industrijo.
- 15 V obravnavanih zadevah je trg proizvoda, glede katerega se preizkuša kršitev, očitana tožečima strankama, trg sukanca za industrijo, ki ni avtomobilska (v nadaljevanju: industrijski sukanec).

Geografski trgi

- 16 Komisija v izpodbijani odločbi ugotavlja, da je v skladu z informacijami, ki so jih sporočile stranke, zadevni geografski trg za industrijski sukanec regionalen. Dodaja, da regija lahko zajema, odvisno od primera, več držav EGP, na primer države Beneluxa ali nordijske države, ali eno samo državo, na primer Združeno kraljestvo.
- 17 V obravnavanem primeru je geografski trg, ki ga zadeva kršitev, očitana tožečima strankama, trg Beneluxa in nordijskih držav.

Velikost in struktura zadevnih trgov

- 18 Iz izpodbijane odločbe je razvidno, da je bil v Beneluxu in nordijskih državah obseg prodaje okoli 50 milijonov EUR leta 2000 in okoli 40 milijonov leta 2004.
- 19 Iz te odločbe je tudi razvidno, da so bili konec devetdesetih let glavni dobavitelji industrijskega sukanca v Beneluxu in nordijskih državah med drugim podjetja Gütermann, Zwicky, Amann und Söhne GmbH & Co. KG (v nadaljevanju: Amann), Barbour Threads Ltd – preden so ga kupila podjetja Coats – Belgian Sewing Thread NV (v nadaljevanju: BST) in Coats.

Opis protipravnih ravnanj

- 20 Komisija v izpodbijani odločbi navaja, da so se dogodki v zvezi z omejevalnim sporazumom na trgu industrijskega sukanca v Beneluksu in nordijskih državah odvijali v letih od 1990 do 2001.
- 21 Komisija navaja, da so se zadevna podjetja srečevala vsaj enkrat na leto in da so bila ta srečanja organizirana v dveh delih, v enem se je obravnaval trg držav Beneluksa, v drugem pa trg nordijskih držav, njihov glavni cilj pa je bil ohranitev visokih cen na obeh trgih.
- 22 Udeleženci naj bi izmenjevali cenike ter informacije o rabatih, zvišanju kataložnih cen, znižanju rabatov in zvišanju posebnih cen za določene stranke. Sklepali naj bi se tudi dogovori o prihodnjih cenikih, največji stopnji rabata, znižanju rabatov in zvišanju posebnih cen za določene stranke ter dogovori, namenjeni preprečevanju medsebojne konkurence z nižjimi cenami od cen uveljavljenih dobaviteljev in razdeljevanju strank (točke od 99 do 125 obrazložitve izpodbijane odločbe).

Izrek izpodbijane odločbe

- 23 Komisija je v členu 1(1) izpodbijane odločbe ugotovila, da je osem podjetij, vključno s podjetjema Gütermann in Zwicky, kršilo člen 81 ES in člen 53 Sporazuma EGP s tem, da so se udeležila številnih dogovorov in usklajenih ravnanj na trgu industrijskega

sukanca v Beneluxu in nordijskih državah – podjetje Gütermann od januarja 1990 do septembra 2001, podjetje Zwicky pa od januarja 1990 do novembra 2000.

²⁴ Na podlagi člena 2, prvi odstavek, izpodbijane odločbe so bile zaradi omejevalnega sporazuma na trgu industrijskega sukanca v Beneluxu in nordijskih državah zlasti tem podjetjem naložene te kazni:

- podjetju Coats: 15,05 milijona EUR;

- podjetju Amann: 13,09 milijona EUR;

- podjetju BST: 0,979 milijona EUR;

- podjetju Gütermann: 4,021 milijona EUR;

- podjetju Zwicky: 0,174 milijona EUR.

²⁵ Komisija je v členu 3 izpodbijane odločbe podjetjem, na katera se navedena odločba nanaša, naložila takojšnje prenehanje kršitev, ki jih je ugotovila, če tega še niso storila. Poleg tega jim je naložila, naj se vzdržijo vsakega dejanja iz člena 1 izpodbijane odločbe in vsakega dejanja ali prakse z enakim namenom oziroma učinkom.

Postopek in predlogi strank

26 Tožeči stranki sta 30. decembra 2005 v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje vložili ti tožbi.

27 V zadevi T-456/05 podjetje Gütermann Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

- za ničen razglasi člen 1 izpodbijane odločbe v delu, v katerem Komisija ugotavlja, da je tožeča stranka kršila člen 81 ES in člen 53 Sporazuma EGP na finskem, norveškem in švedskem trgu od januarja 1990 do septembra 2001 in, podredno, od januarja 1990 do vključno decembra 1993;
- za ničen razglasi člen 2 izpodbijane odločbe v delu, v katerem mu Komisija nalaga globo 4,021 milijona EUR, ali, podredno, ustrezno zniža to globo;
- Komisiji naloži plačilo stroškov.

28 Komisija Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

- tožbo zavrne;

- podjetju Gütermann naloži plačilo stroškov.

29 V zadevi T-457/05 podjetje Zwicky Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

- za ničén razglasi člen 1 izpodbijane odločbe v delu, v katerem Komisija ugotavlja, da je tožeča stranka kršila člen 81 ES in člen 53 Sporazuma EGP na finskem, norveškem in švedskem trgu od januarja 1990 do novembra 2000 in, podredno, od januarja 1990 do vključno decembra 1993;
- za ničén razglasi člen 2 izpodbijane odločbe v delu, v katerem mu Komisija nalaga globo 0,174 milijona EUR, ali, podredno, ustrezno zniža to globo;
- za ničén razglasi člen 3 izpodbijane odločbe v delu, v katerem se nanaša nanj;
- Komisiji naloži plačilo stroškov.

30 Komisija Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

- tožbo zavrne;

– podjetju Zwicky naloži plačilo stroškov.

- ³¹ Predsednik petega senata Sodišča prve stopnje je s sklepom z dne 9. decembra 2008 po opredelitvi strank sklenil, da se zadevi T-456/05 in T-457/05 v skladu s členom 50 Poslovnika Sodišča prve stopnje združita za ustni postopek in izdajo sodbe.

Pravo

- ³² Prvič, tožeči stranki navajata dva tožbena razloga v zvezi s protipravnim ravnanjem. Najprej navajata tožbeni razlog v zvezi s kršitvijo člena 7(1) Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81[ES] in 82 [ES] (UL 2003, L 1, str. 1). Podjetje Zwicky nato navaja tožbeni razlog v zvezi z neupravičenostjo odredb, naj preneha kršitev in se vzdrži podobnih ravnanj.
- ³³ Drugič, tožeči stranki navajata številne tožbene razloge, ki se nanašajo na razveljavitev ali znižanje globe. Po eni strani podjetje Zwicky Komisiji očita, da mu je naložila globo, ki presega zgornjo mejo 10 % njegovega prometa. Po drugi strani tožeči stranki navajata pet tožbenih razlogov, in sicer napačno presojo teže kršitve glede na njene učinke, napačno presojo trajanja kršitve, neupoštevanje nekaterih olajševalnih okoliščin, napačno uporabo obvestila o ugodni obravnavi in nesorazmernost globe.

1. *Tožbeni razlogi, s katerimi se izpodbijajo ugotovitev obstoja protipravnega ravnanja in odredbi o njegovem prenehanju in vzdržanju podobnih ravnanj*

Tožbeni razlog podjetij Gütermann in Zwicky: kršitev člena 7(1) Uredbe št. 1/2003

Trditve strank

- ³⁴ Tožeči stranki menita, da je Komisija kršila člen 7(1) Uredbe št. 1/2003, ki določa, da „[k]adar Komisija na podlagi pritožbe ali po uradni dolžnosti ugotovi, da gre za kršitev člena 81 [ES] ali člena 82 [ES], lahko z odločbo zahteva od zadevnih podjetij ali podjetniških združenj, da tako kršitev odpravijo“. S tem, da jima očita kršitev člena 81 ES in člena 53 Sporazuma EGP, ker naj bi sodelovali pri dogovorih in usklajenih ravnanjih na trgih industrijskega sukanca v Beneluksu in nordijskih državah, in sicer podjetje Gütermann od januarja 1990 do septembra 2001 in podjetje Zwicky od januarja 1990 do novembra 2000, naj Komisija ne bi upoštevala dejstva, da je Sporazum EGP začel veljati šele 1. januarja 1994 in da se zato pred tem datumom določbe tega sporazuma niso uporabljale za Finsko, Norveško in Švedsko. Prav tako naj bi se, ker sta Finska in Švedska pristopili k Evropski skupnosti šele 1. januarja 1995, člen 81 ES lahko začel neposredno uporabljati šele takrat.
- ³⁵ Tožeči stranki poleg tega menita, da je Komisija pravilno ugotovila, da je bila kršitev v pravnem smislu, to pomeni kršitev člena 81 ES in člena 53 Sporazuma EGP zaradi njenih ravnanj, glede Finske, Norveške in Švedske lahko podana šele 1. januarja 1994. Komisija naj bi torej storila napako, ker je s pravnega vidika izhajala iz obstoja kršitve, katere intenzivnost se je zgolj povečevala. Komisija naj ne bi razlikovala med materialno presojo ravnanja tožečih strank kot enotnega in trajajočega omejevalnega sporazuma od januarja 1990 do septembra 2000 za podjetje Gütermann in od januarja 1990

do novembra 2000 za podjetje Zwicky ter pravno presojo tega ravnanja kot kršitve konkurenčnih predpisov v teh dveh obdobjih.

- 36 Poleg tega tožeči stranki menita, da je njun tožbeni razlog v zvezi s kršitvijo člena 7(1) Uredbe št. 1/2003 dopusten. Komisija naj bi se namreč napačno sklicevala na nedopustnost tega tožbenega razloga, češ da ne zatrujeta obstoja očitne napake pri presoji pri opredelitvi njunega ravnanja kot enotnega in trajajočega omejevalnega sporazuma. Menita, da je Komisija opredelila njuno ravnanje kot enoten in trajajoč omejevalni sporazum z vidika dejstev, česar s tem tožbenim razlogom ne izpodbijata. Nasprotno, člen 1(1) izpodbijane odločbe naj bi vseboval napačno pravno presojo, saj, prvič, podjetje Zwicky ni bilo prisotno na trgu industrijskega sukanca v nordijskih državah in, drugič, med januarjem 1990 in decembrom 1993 konkurenčni predpisi niso mogli biti kršeni na Finskem, Norveškem in Švedskem.
- 37 Komisija se sklicuje na nedopustnost tega tožbenega razloga tožečih strank in, podredno, izpodbija njegovo utemeljenost.

Presoja Sodišča prve stopnje

- 38 Sodišče prve stopnje meni, da je treba presojati utemeljenost tožbenega razloga v zvezi s kršitvijo člena 7(1) Uredbe št. 1/2003, ne da bi bilo treba preučiti njegovo dopustnost.
- 39 Prvič, poudariti je treba, da Komisija v členu 1(1)(g) in (h) izpodbijane odločbe ugotavlja, da sta tožeči stranki kršili člen 81 ES in člen 53 Sporazuma EGP, ker sta sodelovali, in sicer podjetje Gütermann od januarja 1990 do septembra 2001, podjetje

Zwicky pa od januarja 1990 do novembra 2000, pri usklajenih ravnanjih v zvezi s trgi industrijskega sukanca v Beneluksu in nordijskih državah.

- 40 Ugotoviti je treba, da bi se ta člen sam po sebi lahko razumel, kot da je Komisija ugotovila obstoj kršitve tožečih strank zaradi njunega sodelovanja pri usklajenih ravnanjih na trgu industrijskega sukanca na Finskem, Norveškem in Švedskem med januarjem 1990 in decembrom 1993, torej pred začetkom veljavnosti Sporazuma EGP. Toda ni sporno, da v tem obdobju ni bilo nobene pravne podlage, na kateri bi lahko Komisija ugotovila obstoj take kršitve tožečih strank.
- 41 Vendar je iz sodne prakse razvidno, da je izrek akta neločljivo povezan z njegovo obrazložitvijo, tako da ga je treba razlagati, če je potrebno, ob upoštevanju razlogov, ki so vodili do njegovega sprejetja (sodba Sodišča z dne 15. maja 1997 v zadevi TWD proti Komisiji, C-355/95 P, Recueil, str. I-2549, točka 21; sodba Sodišča prve stopnje z dne 13. junija 2000 v združenih zadevah EPAC proti Komisiji, T-204/97 in T-270/97, Recueil, str. II-2267, točka 39).
- 42 Glede tega je iz točk 246, od 295 do 298 in 331 obrazložitve izpodbijane odločbe jasno razvidno, da je omejevalni sporazum v delu, v katerem se je nanašal na Finsko, Norveško in Švedsko, pomenil kršitev konkurenčnih predpisov Skupnosti in EGP šele od 1. januarja 1994, ko je začel veljati Sporazum EGP. Člen 1(1)(g) in (h) je treba zato razlagati ob upoštevanju te jasne in nedvoumne obrazložitve. Tako je treba izrek izpodbijane odločbe razumeti tako, da so bili elementi enotne in trajajoče kršitve v zvezi s Finsko, Norveško in Švedsko podani šele od 1. januarja 1994.
- 43 Drugič, tožeči stranki se zama sklicujeta na to, da Komisija v izpodbijani odločbi v bistvu razlikuje med pravno presojo kršitve člena 81 ES in člena 53 Sporazuma EGP in materialno presojo njunega ravnanja kot enotne in trajajoče kršitve v točkah od 264 do 277 obrazložitve izpodbijane odločbe. Na podlagi tega ugotavljata, prav

tako zmotno, da ker je lahko bila kršitev „v pravnem smislu“ glede Finske, Norveške in Švedske podana šele od 1. januarja 1994, je Komisija storila napako s tem, da je ugotovila obstoj kršitve, katere intenzivnost se je zgolj povečevala.

- 44 Prvič, poudariti je treba, da tožeči stranki nikakor nista izpodbijali enotnosti in trajanja kršitve na trgu industrijskega sukanca v Beneluxu in nordijskih državah.
- 45 Nato je treba spomniti, da je lahko kršitev člena 81(1) ES ne le posledica ločenega dejanja, ampak niza dejanj ali tudi trajajočega ravnanja. Tej razlagi ni mogoče oporekati, ker bi lahko tudi en ali več elementov tega niza dejanj ali trajajočega ravnanja sam po sebi in ločeno pomenil kršitev navedene določbe (sodba Sodišča z dne 8. julija 1999 v zadevi Komisija proti Anic Partecipazioni, C-49/92 P, Recueil, str. I-4125, točka 81; sodba Sodišča prve stopnje z dne 5. aprila 2006 v zadevi Degussa proti Komisiji, T-279/02, ZOdl., str. II-897, točka 155).
- 46 Tako enotna in trajajoča kršitev združuje niz dejanj v časovnem zaporedju, ki so sama po sebi, ko so storjena, tudi lahko kršitev konkurenčnih predpisov. Za ta dejanja je značilno, da so del celovite strategije. Komisija je to v bistvu ugotovila v točkah od 264 do 277 obrazložitve izpodbijane odločbe glede omejevalnega sporazuma v zvezi s trgov industrijskega sukanca v Beneluxu in nordijskih državah.
- 47 V nasprotju s trditvami tožečih strank pri zgoraj navedenih točkah obrazložitve izpodbijane odločbe ne gre zgolj za preproste ugotovitve dejstev, temveč so v njih navedeni objektivni razlogi, zaradi katerih je Komisija ugotovila, da sta kršitev na trgu industrijskega sukanca v nordijskih državah in kršitev na trgu industrijskega sukanca v Beneluxu pomenili enotno in trajajočo kršitev.

- 48 Dejstvo, da je bila pravna podlaga, na katero se je Komisija pri ugotovitvi kršitve na trgih industrijskega sukanca na Finskem, Norveškem in Švedskem oprla, podana šele po začetku kršitve, je s tega vidika nepomembno, saj se je, kakor je razvidno iz obrazložitve izpodbijane odločbe, ravnanje tožečih strank na tem trgu upoštevalo šele od 1. januarja 1994.
- 49 Drugič, očitke podjetja Zwicky v zvezi s tem, da ni bilo prisotno na trgu nordijskih držav, je treba zavrnilo. Kot je bilo poudarjeno v točki 44 zgoraj, je podjetje Zwicky potrdilo, da ne izpodbija opredelitve omejevalnega sporazuma na trgu industrijskega sukanca v Beneluxu in nordijskih državah kot enotne in trajajoče kršitve.
- 50 Vendar je iz sodne prakse razvidno, da je podjetje, ki je pri enotni in zapleteni kršitvi sodelovalo s svojim ravnanjem, ki spada pod pojma dogovor ali usklajeno ravnanje s protikonkurenčnim ciljem v smislu člena 81 ES in ki naj bi pripomoglo k uresničitvi kršitve v celoti, lahko odgovorno tudi za ravnanja drugih podjetij v okviru te kršitve v celotnem obdobju svojega sodelovanja pri navedeni kršitvi, če je ugotovljeno, da zadevno podjetje ve za protipravna ravnanja drugih udeležencev ali da jih lahko razumno predvidi in je pripravljeno zanje prevzeti tveganje (zgoraj v točki 45 navedena sodba Komisija proti Anic Partecipazioni, točka 203; sodba Sodišča prve stopnje z dne 20. marca 2002 v zadevi Brugg Rohrsysteme proti Komisiji, T-15/99, Recueil, str. II-1613, točka 73).
- 51 V obravnavanem primeru podjetje Zwicky ne zanika, da se je redno udeleževalo srečanj v zvezi z industrijskim sukancem na trgu nordijskih držav, nikakor ne ugovarja trditvi Komisije, da je bilo na trgu industrijskega sukanca v nordijskih državah dejavno pred začetkom enotne kršitve, ne zanika, da je sodelovalo pri protipravnih elementih v zvezi s trgov industrijskega sukanca v Beneluxu, in poleg tega ne nasprotuje temu, da so navedeni protipravni elementi postali del celovite strategije in so torej zgolj

sestavni del enotne in trajajoče kršitve na trgu industrijskega sukanca v Beneluksu in nordijskih državah.

- 52 Samo zaradi dejstva, da podjetje Zwicky ni bilo prisotno na trgu industrijskega sukanca v nordijskih državah v obdobju enotne in trajajoče kršitve, tega podjetja ni mogoče razbremeniti odgovornosti za ravnanja drugih podjetij na tem geografskem trgu v okviru navedene kršitve.
- 53 Poleg tega je treba – če je treba očitek podjetja Zwicky razumeti tako, da lahko zgolj podjetja, ki delujejo kot konkurenti, ponudniki ali povpraševalci na geografskem trgu nordijskih držav, usklajujejo svoje ravnanje kot podjetja, ki so (so)storilci kršitve – poudariti, da podjetje lahko krši prepoved iz člena 81(1) ES, kadar je namen njegovega ravnanja, ki je usklajeno z ravnanjem drugih podjetij, omejevati konkurenco na določenem upoštevnem trgu na skupnem trgu, ne da bi to nujno predpostavljalo, da tudi samo deluje na navedenem upoštevnem trgu (glej po analogiji sodbo Sodišča prve stopnje z dne 8. julija 2008 v zadevi AC-Treuhand proti Komisiji, T-99/04, ZOdl., str. II-1501, točka 122).
- 54 Podjetje Zwicky ob upoštevanju ugotovitev iz točke 51 zgoraj ne more veljavno izpodbijati dejstva, da je kot sostorilec tudi odgovorno za kršitev konkurenčnih predpisov zaradi omejevalnega sporazuma v zvezi z industrijskim sukancem na trgu nordijskih držav.
- 55 Tožbeni razlog v zvezi s kršitvijo člena 7(1) Uredbe št. 1/2003 je treba torej zavrniti.

Tožbeni razlog podjetja Zwicky: neupravičenost odredb o prenehanju kršitve in vzdržanju vseh podobnih ravnanj

Trditve strank

- 56 Podjetje Zwicky navaja, da je Komisija v členu 3 izpodbijane odločbe zadevnim podjetjem naložila, naj takoj prenehajo ugotovljene kršitve, če tega še niso storila, in se v prihodnje vzdržijo vsakega dejanja, ki spada med ugotovljene kršitve, ali vsakega ravnanja s podobnim namenom.
- 57 Toda podjetje Zwicky trdi, da ne le da od novembra 2000 ni več prisotno na trgih, na katere se nanaša izpodbijana odločba, temveč da je tudi opustilo vse svoje poslovne dejavnosti in od takrat zgolj upravlja nepremičnine. Ocenjuje, da je z zgoraj navedenimi odredbami kršeno načelo sorazmernosti in meni, da je člen 3 izpodbijane odločbe nezakonit. Meni, da Komisija, ker je lahko brez izvedbe dodatnih preiskav ugotovila, da so kršitve prenehale in ni nobene verjetnosti ponovitve, ni imela nikaršnega upravičenega interesa za izdajo odredbe. Podjetje Zwicky se glede tega opira na sodbo Sodišča z dne 2. marca 1983 v zadevi GVL proti Komisiji (7/82, Recueil, str. 483, točka 24 in naslednje).
- 58 Komisija predlaga, naj se ta tožbeni razlog zavrne.

Presoja Sodišča prve stopnje

- 59 Poudariti je treba, da podjetje Zwicky s tem tožbenim razlogom predlaga razglasitev ničnosti člena 3 izreka izpodbijane odločbe v delu, v katerem ga zadeva.

- 60 Ugotoviti je treba, da člen 3 izreka izpodbijane odločbe dejansko vsebuje dve odredbi.
- 61 Prvič, ta določba zahteva, da zadevna podjetja takoj, če tega še niso storila, prenehajo kršitve iz člena 1 izreka izpodbijane odločbe. Glede tega so navedeni argumenti zoper to določbo povsem brezpredmetni, ker podjetje Zwicky ob sprejetju izpodbijane odločbe ni več opravljalo dejavnosti v sektorju industrijskega sukanca. Namreč, tudi če se podjetje Zwicky uvršča med podjetja, naštetá v členu 1 izpodbijane odločbe, je zaradi navedene opustitve dejavnosti že prenehalo kršitev in ga zadevna odredba dejansko ne zadeva več (glej v tem smislu sodbo Sodišča prve stopnje z dne 20. aprila 1999 v združenih zadevah *Limburgse Vinyl Maatschappij in drugi proti Komisiji*, od T-305/94 do T-307/94, od T-313/94 do T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 in T-335/94, *Recueil*, str. II-931, točka 1247). Zaradi te okoliščine je brezpredmetna tudi trditev podjetja Zwicky, da je v tem smislu kršeno načelo sorazmernosti (glej v tem smislu sodbo Sodišča prve stopnje z dne 18. junija 2008 v zadevi *Hoechst proti Komisiji*, T-410/03, *ZOdl.*, str. II-881, točka 196).
- 62 Drugič, člen 3 izpodbijane odločbe zahteva, da se podjetja, naštetá v členu 1 te odločbe, v prihodnje vzdržijo vsakega dejanja ali ravnanja iz člena 1 izpodbijane odločbe in vsakega ukrepa z enakim namenom oziroma učinkom.
- 63 Opozoriti je treba, da lahko uporaba člena 7(1) Uredbe št. 1/2003 zajema ne le prepoved nadaljevanja določenih dejavnosti, praks oziroma položajev, katerih nezakonitost je bila ugotovljena, ampak tudi prepoved podobnega ravnanja v prihodnosti. Te obveznosti, naložene podjetjem, morajo biti kljub temu primerne in nujne za doseg želenega cilja (glej po analogiji sodbo Sodišča prve stopnje z dne 15. marca 2000 v združenih zadevah *Cimenteries CBR in drugi proti Komisiji*, T-25/95, T-26/95, od T-30/95 do T-32/95, od T-34/95 do T-39/95, od T-42/95 do T-46/95, T-48/95, od T-50/95 do T-65/95, od T-68/95 do T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 in T-104/95, *Recueil*, str. II-491, točki 4704 in 4705 ter navedena sodna praksa). Poleg tega mora Komisija pooblastila za izrek prepovedi uporabljati tako, da ustrezajo naravi ugotovljene kršitve (sodba Sodišča z dne 6. marca 1974 v združenih zadevah *Istituto Chimioterapico Italiano in Commercial Solvents proti Komisiji*, 6/73 in 7/73, *Recueil*,

str. 223, točka 45, ter sodbi Sodišča prve stopnje z dne 7. oktobra 1999 v zadevi Irish Sugar proti Komisiji, T-228/97, Recueil, str. II-2969, točka 298, in z dne 12. decembra 2000 v zadevi Aéroports de Paris proti Komisiji, T-128/98, Recueil, str. II-3929, točka 82).

- 64 V obravnavanem primeru je Komisija v členu 1 izpodbijane odločbe ugotovila, da je podjetje Zwicky z drugimi podjetji kršilo člen 81 ES in člen 53 Sporazuma EGP s tem, da je sodelovalo, in to zelo dolgo, pri dogovorih in usklajenih ravnanjih v sektorju industrijskega sukanca v Beneluxu in nordijskih državah, pri katerih so se z drugimi podjetji dogovorili o določitvi prihodnjih cenikov, največji stopnji rabata, znižanju rabatov, zvišanju posebnih cen za določene stranke, preprečevanju medsebojne konkurence z nižjimi cenami od cen uveljavljenih dobaviteljev in razdeljevanju strank. Podjetje Zwicky ne izpodbija teh navedb iz izpodbijane odločbe.
- 65 V teh okoliščinah Komisija z odredbo zadevnim podjetjem, naj se v prihodnosti v okviru trga industrijskega sukanca v Beneluxu in nordijskih državah vzdržijo vseh ukrepov, ki bi lahko imeli enake cilje oziroma učinke, ni prestopila pooblastil, ki jih ima na podlagi člena 7(1) Uredbe št. 1/2003 (glej v tem smislu po analogiji zgoraj v točki 61 navedeno sodbo Hoechst proti Komisiji, točka 199).
- 66 Dejstvo, da podjetje Zwicky ob sprejetju izpodbijane odločbe ni več opravljalo dejavnosti v sektorju industrijskega sukanca, ne zbuja dvoma o tej ugotovitvi. Odredba, kakršna je ta v obravnavanem primeru, je po naravi preventivna in ni odvisna od tega, v kakšnem položaju so podjetja ob sprejetju izpodbijane odločbe.
- 67 Komisija je to odredbo toliko bolj upravičeno vključila v izrek izpodbijane odločbe, saj se podjetje Zwicky ni zavezalo, da ne bo ponovno ravnalo protikonkurenčno (glej v tem smislu sodbo Sodišča prve stopnje z dne 11. marca 1999 v zadevi Thyssen Stahl proti Komisiji, T-141/94, Recueil, str. II-347, točka 678).

- 68 Poleg tega zgoraj v točki 57 navedena sodba GVL proti Komisiji, na katero se sklicuje podjetje Zwicky, v obravnavanem primeru ni upoštevna. Poleg dejstva, da so okoliščine te zadeve drugačne od okoliščin obravnavane zadeve, je bilo namreč v točkah od 60 do 67 zgoraj dokazano, prvič, da podjetja Zwicky odredba o takojšnjem prenehanju kršitev iz člena 1 izpodbijane odločbe ne zadeva in, drugič, da ima Komisija povsem upravičen interes, da mu naloži, naj se v prihodnje vzdrži vseh dejanj, ki spadajo med ugotovljene kršitve, ali vseh ravnanj s podobnim namenom.
- 69 Iz vseh teh razlogov je treba ta tožbeni razlog zavrni.

2. Tožbeni razlogi, s katerimi se izpodbija globa in njena višina

Tožbeni razlog podjetja Zwicky: prekoračitev zgornje meje 10 % prometa

Trditve strank

- 70 Podjetje Zwicky po navedbi, da je novembra 2000 prenehalo opravljati svoje poslovne dejavnosti v zvezi z industrijskim sukancem, najprej očita Komisiji, da je njen izračun najvišjega možnega zneska 10 % temeljil na prometu, ki ga je ustvarilo podjetje Gütermann. To podjetje naj bi namreč zgolj prevzelo del njegovih dejavnosti in naj ne bi bilo pod njegovim nadzorom. Odločilen naj bi bil torej zgolj promet podjetja Zwicky. Ker podjetje Zwicky že od leta 2001 ne ustvarja prometa, naj mu ne bi bilo mogoče naložiti globe na podlagi člena 23(2) Uredbe št. 1/2003. Uredba št. 1/2003 naj bi se namreč nanašala na skupni promet zadnjega poslovnega leta pred sprejetjem

odločbe. Dejstvo, da je globa povezana s tem prometom, naj bi omogočalo upoštevanje pomembnosti in vpliva podjetja na trgu. Zato naj bi bil odločilen takratni položaj podjetij glede na njihov promet. Podjetje, ki ne ustvarja več prometa, naj ne bi vplivalo na trg in zato naj mu ne bi bilo mogoče naložiti globe.

- 71 Nato poudarja, da je treba sodbo Sodišča prve stopnje z dne 29. novembra 2005 v zadevi Britannia Alloys & Chemicals proti Komisiji (T-33/02, ZOdl., str. II-4973), na katero se sklicuje Komisija, razlagati tako, da je mogoče upoštevati promet, ki ni promet celotnega zadnjega poslovnega leta pred sprejetjem odločbe, če je zadevno podjetje preneslo poslovne dejavnosti ali preusmerilo svoj promet v izogib naložitvi visoke globe. V obravnavanem primeru naj ne bi bilo tako. Podjetje Zwicky glede tega trdi, da so bile njegove poslovne dejavnosti odplačno prenesene eno leto pred preiskavami Komisije zaradi poslabšanja njegovega konkurenčnega položaja.
- 72 Podjetje Zwicky poleg tega poudarja, da je podjetje Gütermann prevzelo njegovo poslovno dejavnost v okviru odkupa sredstev (asset deal) in bi se torej prihodki v zvezi s tako prevzeto dejavnostjo morali prenesti na podjetje Gütermann ter povečati njegov promet, ki ga je treba upoštevati pri uporabi člena 23(2) Uredbe št. 1/2003. Poleg tega trdi, da prodaja njegovih dejavnosti podjetju Gütermann ni zgolj notranja preureditev podjetja.
- 73 Nazadnje naj bi bilo dejstvo, da sta tožeči stranki v odgovor na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah poslali en sam dokument, pojasnjeno z okoliščino, da je dejavnosti v zvezi z industrijskim sukancem prevzelo podjetje Gütermann in da je bil predsednik upravnega odbora podjetja Zwicky po tej transakciji imenovan za člana upravnega odbora podjetja Gütermann. Vendar naj to nikakor ne bi spreminjalo dejstva, da je podjetje Zwicky neodvisno od podjetja Gütermann in da zadnje ni postalo delničar prvega.

- 74 Komisija poudarja, da je ta tožbeni razlog brezpredmeten, ker naj bi, tudi če je trditev podjetja Zwicky pravilna, določila zgornjo mejo globe ob upoštevanju prometa predhodnega poslovnega leta, kar naj bi naredila že v drugih zadevah. Ugotavlja torej, da je bil v letu 1999 celotni promet podjetja Zwicky 4,5 milijona EUR in da globa 0,174 milijona EUR nikakor ne presega zgornje meje 10 % tega prometa.
- 75 Komisija podredno najprej trdi, da čeprav je podjetje Gütermann novembra 2000 odplačno prevzelo dejavnosti podjetja Zwicky, ki jih zadeva omejevalni sporazum na trgu industrijskega sukanca, je upoštevala dejstvo, da je bilo podjetje Zwicky deset let vpleteno v kaznovano kršitev, in je menila, da je dejstvo, da je podjetje Zwicky po prodaji svojih poslovnih dejavnosti pravno ostalo v obliki „prazne lupine“, manever, katerega namen je izogib kaznim, naloženim za kršitev konkurenčnih predpisov. Poleg tega poudarja, da podjetje Zwicky ni izpodbijalo sodne prakse, v skladu s katero mora fizična ali pravna oseba, ki je zadevno podjetje vodila ob kršitvi, načeloma odgovarjati zanjo. Dodaja, da ker je bil predsednik upravnega odbora podjetja Zwicky v upravi podjetja Gütermann in je bil tako natančno seznanjen s sodelovanjem obeh podjetij pri omejevalnem sporazumu, je zlahka mogoče razumeti razloge za odločitev, da se ohrani obstoj podjetja Zwicky.
- 76 Komisija nato meni, da razlaga člena 23(2), drugi stavek, Uredbe št. 1/2003 ni skladna z načelom učinkovitosti, saj podjetjem omogoča, da se izognejo svoji odgovornosti s povsem notranjimi preureditvami. Takšen naj bi bil pristop Sodišča prve stopnje v zgoraj v točki 71 navedeni sodbi Britannia Alloys & Chemicals proti Komisiji.
- 77 Komisija nazadnje trdi, da je o tesnih vezeh med podjetjema Zwicky in Gütermann mogoče sklepati na podlagi priprave skupnega odgovora na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah in prisotnosti istih odvetnikov, ki ju zagovarjajo pred Sodiščem prve stopnje.

Presoja Sodišča prve stopnje

- 78 Komisija lahko na podlagi člena 15(2) Uredbe št. 17 in člena 23(2) Uredbe št. 1/2003 podjetjem naloži globe, ki ne presegaajo 10 % njihovega prometa v poslovnem letu pred sprejetjem odločbe. Namen te zgornje meje 10 % je preprečiti, da bi bile globe nesorazmerne glede na pomembnost podjetja, in zlasti, da se ne bi naložile globe, za katere se lahko predvideva, da jih podjetja ne bodo mogla plačati. Glede na to, da je približen podatek v zvezi s tem mogoče dobiti le na podlagi celotnega prometa, je treba ta odstotni delež razumeti, kot da se nanaša na celotni promet (sodba Sodišča z dne 7. junija 1983 v združenih zadevah *Musique diffusion française* in drugi proti Komisiji, od 100/80 do 103/80, Recueil, str. 1825, točka 119).
- 79 Poudariti je treba tudi, da je namen člena 15(2) Uredbe št. 17 in člena 23(2) Uredbe št. 1/2003 Komisijo pooblastiti za nalaganje glob, kar ji omogoča izvrševanje nadzorstvenih nalog, ki ji jih nalaga pravo Skupnosti (zgoraj v točki 78 navedena sodba *Musique diffusion française* in drugi proti Komisiji, točka 105, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 9. julija 2003 v zadevi *Archer Daniels Midland* in *Archer Daniels Midland Ingredients* proti Komisiji, T-224/00, Recueil, str. II-2597, točka 105). Ta naloga vključuje nalogo preiskovanja in kaznovanja posameznih prekrškov ter dolžnost, da vodi splošno politiko, ki v zadevah konkurence upošteva uporabo načel, določenih v Pogodbi, in da v tem smislu usmerja upravljanje podjetij. Komisija mora zato paziti, da imajo globe odvrčilen učinek (zgoraj navedena sodba *Archer Daniels Midland* in *Archer Daniels Midland Ingredients* proti Komisiji, točki 105 in 106).
- 80 Poleg tega je treba poudariti, da se „predhodno poslovno leto“ v smislu člena 15(2) Uredbe št. 17 in člena 23(2), drugi pododstavek, Uredbe št. 1/2003 nanaša načeloma na celotno zadnje poslovno leto vsakega od zadevnih podjetij pred sprejetjem odločbe (sodba Sodišča z dne 7. junija 2007 v zadevi *Britannia Alloys & Chemicals* proti Komisiji, C-76/06 P, ZOdl., str. I-4405, točka 32).

- 81 V obravnavanem primeru je, glede na to, da je bila izpodbijana odločba sprejeta 14. septembra 2005, predhodno poslovno leto trajalo od 1. julija 2004 do 30. junija 2005. Vendar je podjetje Zwicky svoje dejavnosti novembra 2000 preneslo na podjetje Gütermann. Komisija je zato menila, da ob sprejetju izpodbijane odločbe ni imela na voljo prometa podjetja Zwicky za njegovo gospodarsko dejavnost v predhodnem poslovnem letu. Ker se je v točki 383 obrazložitve izpodbijane odločbe med drugim oprla na domnevno povezavo med materinsko in hčerinsko družbo med podjetjema Gütermann in Zwicky zaradi prenosa dejavnosti v zvezi z industrijskim sukancem s prvega podjetja na drugo, je menila, da se lahko za uporabo zgornje meje 10 % opre na promet podjetja Gütermann.
- 82 Razlikovati je treba med dvema vidikoma očitkov podjetja Zwicky: prvič, da se je Komisija odločila upoštevati promet podjetja Gütermann in, drugič, da ni upoštevala prometa podjetja Zwicky v poslovnem letu, končanem 30. junija 2005, čeprav naj tega prometa ne bi bilo.
- 83 Glede prvega vidika očitkov podjetja Zwicky je treba priznati, da se je Komisija napačno sklicevala na promet podjetja Gütermann za določitev zgornje meje 10 % prometa, ki se ne sme prekoračiti pri izračunu globe, naložene podjetju Zwicky.
- 84 Podjetje Gütermann je namreč novembra 2000 zgolj prevzelo dejavnosti podjetja Zwicky na področju industrijskega sukanca. Podjetje Zwicky je na zaslišanju pojasnilo, da se je ta prenos dejavnosti opravil na dva načina, in sicer s sklenitvijo pogodbe o prenosu sredstev, kot so skladišča in stroji, v Švici in s prodajo delnic v Nemčiji.
- 85 Vendar je Komisija na obravnavi potrdila, da podjetje Gütermann nikakor ni prevzelo podjetja Zwicky in torej ni postalo njegov lastnik. Prenos dejavnosti v zvezi z industrijskim sukancem ni tako nikakor vplival na pravno in gospodarsko neodvisnost podjetja Zwicky.

- 86 Zgolj s trditvami, da je predsednik upravnega odbora podjetja Zwicky postal član uprave podjetja Gütermann, da se ti podjetji posvetujeta z istim odvetnikom in da sta podali skupen odgovor na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah v obravnavanem primeru ni mogoče upravičiti stališča Komisije, da obstaja med tema podjetjema povezava, ki jo ima matična družba s hčerinsko družbo.
- 87 Poleg tega ni Komisija nikakor pojasnila, kako naj bi jo informacije, ki jih je na njeno zahtevo za informacije predložilo podjetje Zwicky v zvezi s svojim prenosom dejavnosti in povezavami s podjetjem Gütermann, zavedle v zmotu.
- 88 Komisija je torej s tem, da se je sklicevala na promet podjetja Gütermann, storila napako pri presoji, katere posledice so opisane v nadaljevanju v točki 104 in naslednjih.
- 89 Glede drugega vidika očitkov podjetja Zwicky, in sicer neupoštevanja njegovega neobstoječega prometa, ki je posledica njegove domnevne gospodarske dejavnosti v letu pred sprejetjem izpodbijane odločbe, je treba preučiti, kako mora Komisija opredeliti pojem „predhodno poslovno leto“ v primerih, ko se je gospodarski položaj zadevnega podjetja znatno spremenil med koncem obdobja, v katerem je bila kršitev storjena, in datumom sprejetja odločbe Komisije o naložitvi globe.
- 90 Glede navedenega pojma „predhodno poslovno leto“ je treba povedati, da iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je treba pri razlagi določbe prava Skupnosti upoštevati ne le njeno besedilo, ampak tudi sobesedilo in cilje ureditve, katere del je ta določba (sodbi Sodišča z dne 7. junija 2005 v zadevi VEMW in drugi, C-17/03, ZOdl., str. I-4983, točka 41, in z dne 1. marca 2007 v zadevi Jan De Nul, C-391/05, ZOdl., str. I-1793, točka 20, ter zgoraj v točki 80 navedena sodba Britannia Alloys & Chemicals proti Komisiji, točka 21).

- 91 Glede tega je, kot je bilo opozorjeno v točki 79 zgoraj, namen člena 15(2) Uredbe št. 17 in člena 23(2) Uredbe št. 1/2003 Komisijo pooblastiti za nalaganje glob, kar ji omogoča izvrševanje nadzorstvenih nalog, ki ji jih nalaga pravo Skupnosti. Ta naloga zajema med drugim naloge kaznovanja nezakonitega ravnanja in preprečevanja njegove ponovitve (sodba Sodišča z dne 15. julija 1970 v zadevi ACF Chemiefarma proti Komisiji, 41/69, Recueil, str. 661, točka 173).
- 92 Treba je dodati, da mora Komisija v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17 upoštevati težo in trajanje zadevne kršitve.
- 93 Glede na navedeno je namen zgornje meje prometa, določene v členu 15(2) Uredbe št. 17 in členu 23(2), drugi pododstavek, Uredbe št. 1/2003, preprečiti, da bi bile globe, ki jih naloži Komisija, nesorazmerne glede na pomembnost zadevnega podjetja (zgoraj v točki 78 navedena sodba Musique diffusion française in drugi proti Komisiji, točka 119).
- 94 Iz zgoraj navedenega je razvidno, da mora Komisija za določitev pojma „predhodno poslovno leto“ v vsakem obravnavanem primeru ob upoštevanju sobesedila in ciljev sistema kazni, ki ga določata uredbi št. 17 in št. 1/2003, presoditi želeni vpliv na zadevno podjetje, zlasti glede na promet, ki odraža njegov dejanski gospodarski položaj v obdobju, v katerem je bila kršitev storjena (glej zgoraj v točki 80 navedeno sodbo Britannia Alloys & Chemicals proti Komisiji, točka 25).
- 95 Vendar je iz ciljev sistema, katerega del sta člen 15(2) Uredbe št. 17 in člen 23(2), drugi pododstavek, Uredbe št. 1/2003, in sodne prakse, navedene v točki 80 zgoraj, razvidno, da uporaba zgornje meje 10 % predpostavlja, po eni strani, da ima Komisija

na voljo podatke o prometu za zadnje poslovno leto pred sprejetjem odločbe in, po drugi strani, da se ti podatki nanašajo na celotno poslovno leto običajne gospodarske dejavnosti v obdobju dvanajstih mesecev (glej zgoraj v točki 71 navedeno sodbo Britannia Alloys & Chemicals proti Komisiji, točka 38).

⁹⁶ Tako, če je poslovno leto končano pred sprejetjem odločbe, letni obračuni zadevnega podjetja pa še niso bili sestavljeni ali še niso bili sporočeni Komisiji, ima ta pravico in celo obveznost, da za uporabo člena 15(2) Uredbe št. 17 in člena 23(2), drugi pododstavek, Uredbe št. 1/2003 upošteva promet prejšnjega poslovnega leta. Prav tako ima Komisija pri uporabi teh določb pravico uporabiti promet prejšnjega polnega leta, če je zaradi reorganizacije ali spremembe računovodske prakse podjetje za predhodno poslovno leto naredilo obračun za obdobje, krajše od dvanajstih mesecev (glej zgoraj v točki 71 navedeno sodbo Britannia Alloys & Chemicals proti Komisiji, točka 39). Tako je tudi, če podjetje v predhodnem poslovnem letu ni opravljalo gospodarske dejavnosti in Komisija torej nima na voljo podatkov o prometu za njegovo gospodarsko dejavnost v navedenem poslovnem letu. Promet tega obdobja namreč v nasprotju z zahtevami sodne prakse (glej točko 35 zgoraj) nikakor ne ponazarja pomembnosti navedenega podjetja in zato ne more biti podlaga za določanje zgornje meje iz člena 15(2) Uredbe št. 17 in člena 23(2) Uredbe št. 1/2003 (glej zgoraj v točki 71 navedeno sodbo Britannia Alloys & Chemicals proti Komisiji, točka 42).

⁹⁷ Spomniti je treba tudi, da je iz zgoraj v točki 71 navedene sodbe Britannia Alloys & Chemicals proti Komisiji, točka 49, ki se po analogiji lahko uporabi v obravnavanem primeru, razvidno, da lahko tudi v letu običajne gospodarske dejavnosti promet podjetja v primerjavi s prejšnjimi leti znatno ali celo bistveno upade iz različnih razlogov, kakršni so težke gospodarske okoliščine, kriza v zadevnem sektorju, nesreča ali

stavka. Vendar kakor hitro je podjetje v celotnem letu ustvarilo promet in je, čeprav v manjšem obsegu, opravljalo gospodarske dejavnosti, mora Komisija upoštevati ta promet za določitev zgornje meje iz člena 15(2) Uredbe št. 17 in člena 23(2) Uredbe št. 1/2003. Tako je vsaj v primerih, ko ni nobenega podatka, da je podjetje opustilo svoje gospodarske dejavnosti ali preusmerilo svoj promet v izogib naložitvi visoke globe, treba ugotoviti, da mora Komisija določiti zgornjo mejo globe glede na najnovejše podatke o prometu, ki odražajo celotno leto gospodarske dejavnosti (glej zgoraj v točki 71 navedeno sodbo Britannia Alloys & Chemicals proti Komisiji, točka 49).

- 98 Podjetje Zwicky meni, da Komisija nikakor ni dokazala, da je preusmerilo svoj promet, in je tako napačno uporabila izjemo od načela upoštevanja prometa v zadnjem poslovnem letu. Vendar Komisija, kakor je pojasnila na obravnavi, podjetju Zwicky nikakor ne očita, da se je z zlorabo izognilo naložitvi visoke globe, temveč zgolj ugotavlja, da je v bistvu opustilo svojo dejavnost in tako ostaja kot „prazna lupina“.
- 99 Podjetje Zwicky je v svojih vlogah navedlo, da od leta 2001 zgolj upravlja nepremičnine, in poudarilo, da od takrat ni več ustvarjalo prometa. Zato je treba ugotoviti, da ni ustvarjalo prometa niti v celotnem poslovnem letu pred izpodbijano odločbo, to je v poslovnem letu od 1. julija 2004 do 30. junija 2005. Na obravnavi zastavljeno vprašanje, kakšne natančno so njegove dejavnosti, je ponovilo trditve o opravljanju dejavnosti upravljanja nepremičnin, katerih lastnik je ostalo. Pojasnilo je, da so njegove nepremičnine stavbe, v katerih se je prej opravljala njegova dejavnost v zvezi z industrijskim sukancem in so od prenosa navedene dejavnosti na podjetje Gütermann izpraznjene, in stanovanja, ki jih je oddajalo nekdanjim zaposlenim. Navedlo je, da bo mogoče ta stanovanja uporabljati kot najemniška, kar bo predmet ustreznih investicij. Sklicevalo se je tudi na razvojni načrt, pripravljen v sodelovanju z lokalnimi organi. Nazadnje je priznalo, da od prenosa svojih dejavnosti na trgu industrijskega sukanca nima več zaposlenih.

- 100 Čeprav ni sporno, da je podjetje Zwicky po prenosu svojih dejavnosti na podjetje Gütermann pravno še naprej obstajalo, je treba ugotoviti, da je glede na nazorne pokazatelje, na primer da več let nima niti prometa niti zaposlenih niti ni konkretnih dokazov o uporabi njegovih nepremičnin ali investicijah za njihovo uporabo, mogoče domnevati, da podjetje Zwicky zlasti med 1. julijem 2004 in 30. junijem 2005 ni več opravljalo običajne gospodarske dejavnosti v smislu zgoraj navedene sodne prakse.
- 101 Odgovori, ki jih je podjetje Zwicky podalo v svojih vlogah in na obravnavi, so bili še naprej nejasni in torej Sodišču prve stopnje niso omogočali, da bi ugotovilo, ali je podana „običajna gospodarska dejavnost“. Podjetje Zwicky je poleg tega potrdilo vsebino odlomka dokumenta – v katerem je bil predstavljen gospodarski pregled njegovega položaja, ki ga je Komisija prebrala na obravnavi, iz katerega je razvidno, da ni imelo ne prometa, ne dobičkov, ne zaposlenih – in ni zanikalo, da je bilo tako zlasti v obdobju od prenosa njegovih dejavnosti v zvezi z industrijskim sukancem na podjetje Gütermann do 30. junija 2005.
- 102 Glede tega v nasprotju s trditvami podjetja Zwicky na obravnavi samo dejstvo, da upravni odbor in poslovodja pripravljajo razvojni načrt podjetja, ki sicer ni dokazano, ne more zadostovati kot odločilen dokaz, da je podana običajna gospodarska dejavnost navedenega podjetja, kakršno Sodišče prve stopnje pojmuje v zgoraj v točki 71 navedeni sodbi Britannia Alloys & Chemicals proti Komisiji.
- 103 Komisija je torej morala upoštevati celotni promet podjetja Zwicky za obdobje pred poslovnim letom, ki se je končalo 30. junija 2005.
- 104 V zvezi s posledicami napake pri presoji, ki jo je storila Komisija s tem, da je upoštevala celotni promet podjetja Gütermann, je treba ugotoviti, ali ta napaka upravičuje, da se globa podjetju Zwicky zniža ali celo, da jo sodišče Skupnosti razglasi za nično.

- 105 Glede tega je treba poudariti, da ima Sodišče prve stopnje pri tožbah, vloženih zoper odločbe Komisije, s katerimi so bile podjetjem naložene globe zaradi kršitve konkurenčnih predpisov, dvojno pristojnost. Prvič, na podlagi člena 230 ES je pristojno za nadzor nad njihovo zakonitostjo (sodba Sodišča z dne 16. novembra 2000 v zadevi SCA Holding proti Komisiji, C-297/98 P, Recueil, str. I-10101, točki 53 in 54).
- 106 Drugič, Sodišče prve stopnje je v okviru pristojnosti za odločanje v sporu polne jurisdikcije, ki ga ima na podlagi člena 229 ES, člena 17 Uredbe št. 17 in člena 31 Uredbe št. 1/2003, pristojno za presojo primernosti višine glob. Pri tej presoji lahko zahteva, naj se predložijo in upoštevajo dodatne informacije, ki jih kot takih na podlagi obveznosti obrazložitve iz člena 253 ES ni treba navesti v odločbi (zgoraj v točki 105 navedena sodba SCA Holding proti Komisiji, točka 55).
- 107 V obravnavanem primeru Sodišče prve stopnje na podlagi svoje pristojnosti za odločanje v sporu polne jurisdikcije meni, da ni treba upoštevati prometa podjetja Gütermann, temveč promet podjetja Zwicky.
- 108 Iz zgoraj pojasnenih razlogov in ob upoštevanju sodne prakse v zadevi Britannia Alloys & Chemicals proti Komisiji (točki 71 in 80 zgoraj) je zadnji promet podjetja Zwicky na podlagi njegovih dejanskih gospodarskih dejavnosti, ki bi ga Komisija morala upoštevati, promet iz poslovnega leta od 1. julija 1999 do 30. junija 2000. Iz točke 76 obrazložitve izpodbijane odločbe je razvidno, da ta promet znaša 4,5 milijona EUR. Globa, ki jo je Komisija naložila podjetju Zwicky, znaša 205.000 EUR in torej nikakor ne presega 10 % tega prometa.
- 109 Poleg tega je treba poudariti, da je podjetje Zwicky na obravnavi trdilo, da podredna rešitev, torej da se upošteva njegov promet iz poslovnega leta, končanega 30. junija 2000, ni dopustna, ker naj bi se tako njegov promet upošteval dvakrat. Ker je dejavnosti podjetja Zwicky v zvezi z industrijskim sukancem prevzelo podjetje

Gütermann, naj bi namreč Komisija s temi dejavnostmi ustvarjen promet že upoštevala pri celotnem prometu podjetja Gütermann. Komisija je trdila, da je ta trditev nova in da jo je treba zato zavreči.

- 110 To trditev podjetja Zwicky je treba zavriniti, ker ni utemeljena.
- 111 Podjetje Zwicky namreč trdi, da se mu s podredno rešitvijo pripisuje promet, ki je že pripisan podjetju Gütermann. Sodišče prve stopnje torej meni, da je edino vprašanje, ki se v tem primeru postavlja, kateri poštveni promet je treba uporabiti za izračun zgornje meje 10 % za globo, naloženo podjetju Zwicky. Kakor je bilo prikazano zgoraj, je edini promet, ki se za to lahko uporabi, promet podjetja Zwicky v višini 4,5 milijona EUR za poslovno leto od 1. julija 1999 do 30. junija 2000.
- 112 Če bi bilo treba priznati, da se v tej fazi izračuna globe podjetjema Gütermann in Zwicky s to rešitvijo dvakrat pripiše promet podjetja Zwicky, bi bilo treba ugotoviti, da je bila nezakonitost storjena na škodo podjetja Gütermann. S to trditvijo podjetje Zwicky tako pravzaprav poziva Sodišče prve stopnje, naj preveri zakonitost globe, ki je določena podjetju Gütermann. Toda podjetje Zwicky do takega ravnanja ni upravičeno. Če se namreč naslovník odločbe odloči vložiti ničnostno tožbo, sodišče Skupnosti odloča le o delih odločbe, ki naslovníka zadevajo. Po drugi strani deli, ki zadevajo druge naslovníke in se niso izpodbijali, ne postanejo predmet spora, o katerem sodišče Skupnosti razsoja (sodba Sodišča z dne 14. septembra 1999 v zadevi Komisija proti AssiDomän Kraft Products ion drugi, C-310/97 P, Recueil, str. I-5363, točka 53).
- 113 Ob upoštevanju navedenega je treba tožbeni razlog v zvezi s kršitvijo člena 15(2) Uredbe št. 17 in člena 23(2), drugi pododstavek, Uredbe št. 1/2003 zavriniti.

Tožbeni razlog podjetij Gütermann in Zwicky: napačna presoja teže kršitve glede na njene učinke

Trditve strank

- 114 Prvič, tožeči stranki trdita, da je v skladu s Smernicami o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 15(2) uredbe št. 17 in člena 65(5) [PJ] (UL 1998, C 9, str. 3, v nadaljevanju: Smernice), in ustaljeno prakso odločanja presoja teže kršitve odvisna prav od dejanskega vpliva kršitve na trg. Zaradi načela sorazmernosti naj bi Komisija pri presoji teže kršitve morala upoštevati takšen vpliv. Tožeči stranki pojasnjujeta, da s tem očitkom ne želita zanikati kršitve kot take, temveč želita zbuditi dvom o njeni uvrstitvi v kategorijo zelo resnih kršitev.
- 115 Drugič, tožeči stranki obravnavata vprašanje dejanskega vpliva kršitve na trg in ugotavljata, da ga ni. Menita torej, da se Komisija ne more sklicevati nanj, da bi kršitev opredelila kot zelo resno. Čeprav priznavata, da so cene na cenikih, ki so bili dogovorjeni na srečanjih, zvišala različna podjetja, vseeno menita, da se zaradi teh zvišanj cen niso zvišale dejanske neto cene. Na podlagi navedb Komisije iz točke 4.1.4 izpodbijane odločbe naj takega vpliva ne bi bilo mogoče ugotoviti. Zgolj dejstvo, da so se podjetja srečevala enajst let, naj ne bi zadostovalo za ugotovitev, da so zvišanja cen vplivala na neto cene. Tožeči stranki namreč menita, da sta dokazali, da je bil glavni cilj srečanj zakonita izmenjava informacij. Komisija naj bi sama priznala, da ne more dokazati dejanskega vpliva.
- 116 Zaradi posebnosti določanja cen v sektorju industrijskega sukanca – strankam se skoraj niso nikoli zaračunavale cene iz cenikov – tožeči stranki menita, da izvajanje dogovora nikakor ne omogoča ugotovitve, da je v obravnavanem primeru podan

dejanski vpliv na trg. Nasprotno, dejanske povprečne cene na trgu naj se ne bi zvišale, temveč celo znižale.

- 117 Tretjič, tožeči stranki se sklicujeta na okoliščino, da kršitev ni imela vpliva na njune dejanske povprečne cene, in trdita, da se kršitev na individualni ravni ne bi smela opredeliti kot zelo resna, ter tako poudarjata, da bi jima morala Komisija to okoliščino šteti v dobro.
- 118 Tožeči stranki glede na znatno razliko v velikosti med zadevnimi podjetji in glede na majhen promet, ki sta ga na zadevnem trgu ustvarili, poudarjata, da bi morala Komisija v skladu s točko 1 A Smernic kot olajševalno okoliščino upoštevati dejstvo, da kršitev ni imela dejanskega vpliva na njihove neto cene.
- 119 Komisiji očitata, da je zgolj primerjala relativno pomembnost podjetij na trgu, tako da se je oprla na njihov promet, in je tako upoštevala zgolj abstraktno gospodarsko zmožnost različnih podjetij, da vplivajo na konkurenco, ne pa dejanski vpliv ravnanja različnih podjetij na neto cene.
- 120 Četrtrič, Komisija naj bi podjetje Zwicky napačno obtožila sodelovanja pri kršitvah na trgu industrijskega sukanca v nordijskih državah, saj to ni nikoli opravljalo dejavnosti na trgu industrijskega sukanca v teh državah.
- 121 Komisija predlaga, naj se ta tožbeni razlog zavrne.

Presoja Sodišča prve stopnje

- 122 Najprej je treba spomniti, da je v zvezi s presojo teže kršitve kot take v Smernicah v točki 1 A, prvi in drugi odstavek, navedeno:

„Pri ocenjevanju teže kršitve je potrebno upoštevati njeno naravo, njen dejanski vpliv na trg, kjer se to lahko meri[,] in velikost upoštevnege geografskega trga.

Kršitve se bodo torej razdelile v tri kategorije: manjše kršitve, resne kršitve in zelo resne kršitve.“

- 123 Komisija je v izpodbijani odločbi poudarila te tri elemente:

- zadevna kršitev je v bistvu zajemala izmenjavo občutljivih informacij o cenikih in/ali cenah za določene stranke, dogovarjanje o zvišanjih cen in/ali ciljnih cenah ter preprečevanje medsebojne konkurence z nižjimi cenami od cen uveljavljenih dobaviteljev, te prakse pa so po svoji naravi vrsta najresnejše kršitve določb člena 81(1) ES in člena 53(1) Sporazuma EGP (točka 345 obrazložitve izpodbijane odločbe);
- tajni dogovori so se izvajali in so imeli učinek na trg EGP za zadevni proizvod, toda tega učinka ni mogoče natančno izmeriti (točka 351 obrazložitve izpodbijane odločbe);

- v kartelu je bilo udeleženih več podpisnic Sporazuma EGP, in sicer Beneluks in nordijske države (točka 352 obrazložitve izpodbijane odločbe).

¹²⁴ Ugotovitev Komisije se glasi (točka 353 obrazložitve izpodbijane odločbe):

„Ob upoštevanju vseh teh dejavnikov Komisija meni, da so podjetja, na katera se nanaša [izpodbijana odločba], zelo resno kršila člen 81 ES in člen 53 Sporazuma EGP.“

¹²⁵ Tožeči stranki izpodbijata opredelitev kršitve kot zelo resne tako, da trdita, da je Komisija ugotovila obstoj dejanskega vpliva na trg, ne da bi ga lahko dokazala, in da poudarjata, da ni bilo nikakršnega učinka na neto cene ali vsaj nikakršnega dejanskega vpliva na dejanske povprečne cene.

¹²⁶ Spomniti je treba, prvič, da mora Komisija pri presoji dejanskega vpliva kršitve na trg upoštevati konkurenco, ki bi običajno obstajala, če ne bi bilo kršitve (sodba Sodišča prve stopnje z dne 8. oktobra 2008 v zadevi Schunk in Schunk Kohlenstoff-Technik proti Komisiji, T-69/04, ZOdl., str. II-2567, točka 165; glej v tem smislu sodbo Sodišča prve stopnje z dne 14. maja 1998 v zadevi Mayr-Melnhof proti Komisiji, T-347/94, Recueil, str. II-1751, točka 235, in zgoraj v točki 67 navedeno sodbo Thyssen Stahl proti Komisiji, točka 645).

¹²⁷ V obravnavanem primeru je treba poudariti, da tožeči stranki nikakor ne zanikata izvajanja omejevalnega sporazuma. Nasprotno, iz točke 40 tožbe podjetja Gütermann in iz točke 46 tožbe podjetja Zwicky je razvidno, da sta „v odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah in v predstavitvi dejanskega stanja [v navedenih

tožbah] izrecno priznali“, da „so cene v cenikih, ki so bili sprejeti na srečanjih, večinoma zvišala različna podjetja“.

- 128 Zlasti pri omejevalnem sporazumu o cenah je upravičeno, da Komisija na to, da je kršitev vplivala na trg, sklepa na podlagi dejstva, da so udeleženci omejevalnega sporazuma sprejeli ukrepe za uporabo dogovorjenih cen s tem, da so na primer zviševali katalogne cene, na podlagi katerih se izračunajo dejanske cene, da so opuščali rabate, zviševali posebne cene in da so s pritožbami izvajali pritisk na podjetje, ki je kršilo dogovor o preprečevanju medsebojne konkurence z nižjimi cenami od cen uveljavljenih dobaviteljev. Za ugotovitev učinka na trg namreč zadošča, da so se dogovorjene cene uporabljale kot podlaga za določanje posameznih transakcijskih cen, zaradi česar je bil pogajalski prostor strank omejen (zgoraj v točki 126 navedena sodba Schunk in Schunk Kohlenstoff-Technik proti Komisiji, točka 166; glej v tem smislu zgoraj v točki 61 navedeno sodbo Limburgse Vinyl Maatschappij in drugi proti Komisiji, točke od 743 do 745).
- 129 Nasprotno pa v primeru ugotovitve izvajanja omejevalnega sporazuma od Komisije ni mogoče zahtevati, da sistematično dokazuje, da so sporazumi zadevnim podjetjem dejansko omogočili, da so dosegla višje transakcijske cene, kot bi jih, če ne bi bilo omejevalnega sporazuma (zgoraj v točki 61 navedena sodba Hoechst proti Komisiji, točka 348; glej v tem smislu zgoraj v točki 61 navedeno sodbo Limburgse Vinyl Maatschappij in drugi proti Komisiji, točke od 743 do 745). Nesorazmerno bi bilo, če bi se zahteval tak dokaz, za katerega bi se porabilo veliko sredstev, saj bi bili potrebni hipotetični izračuni, ki bi temeljili na ekonomskih modelih, katerih natančnost lahko sodišče le težko preveri in katerih zanesljivost nikakor ni dokazana (zgoraj v točki 126 navedena sodba Schunk in Schunk Kohlenstoff-Technik proti Komisiji, točka 167).
- 130 Za presojo teže kršitve je namreč odločilno vprašanje, ali so udeleženci omejevalnega sporazuma storili vse, kar je bilo v njihovi moči, da bi njihovi nameni imeli dejanske učinke. Na nadaljnje dogajanje v zvezi z dejansko uresničenimi tržnimi cenami so lahko vplivali drugi dejavniki, nad katerimi udeleženci omejevalnega sporazuma niso

imeli nadzora. Udeleženci omejevalnega sporazuma zunanjih dejavnikov, ki so ovirali njihova prizadevanja, ne morejo navajati sebi v prid in jih razlagali kot dejavnike, ki upravičujejo znižanje globe (zgoraj v točki 126 navedena sodba Schunk in Schunk Kohlenstoff-Technik proti Komisiji, točka 168).

- 131 Poleg tega je Komisija v točki 4.1.4 izpodbijane odločbe naštel vrsto dejanskih in zanesljivih pokazateljev, ki dokazujejo, da je imel omejevalni sporazum dejanski vpliv na trg. Glede tega je treba najprej potrditi ugotovitve Komisije iz točke 164 obrazložitve izpodbijane odločbe, da so se zaradi zvišanja kataložnih cen, ki jih je sicer podjetje Gütermann samo potrdilo, zvišale neto cene za nekatere male stranke, ki imajo na splošno šibkejši pogajalski položaj. Nato je treba potrditi ugotovitev Komisije iz točke 165 obrazložitve izpodbijane odločbe, da so tudi zvišanja kataložnih cen lahko vplivala na raven dejanskih cen, ki so se uporabljale za velike stranke, saj so bile navedene kataložne cene izhodišče za pogajanja s temi strankami. Nazadnje ugotovitve Komisije, da so nekatera podjetja dejansko zviševala kataložne cene in opuščala rabate, potrjujejo, da je imela kršitev dejanski vpliv na zadevni trg.
- 132 Iz navedenega in iz ugotovitve, da je omejevalni sporazum trajal več kot enajst let, je razvidno, da je lahko Komisija upravičeno sklepala o obstoju dejanskega vpliva na zadevni trg.
- 133 Drugič, trditve, da omejevalni sporazum ni imel konkretnega vpliva na dejanske povprečne cene tožečih strank in da podjetje Zwicky nikoli ni delovalo na trgu industrijskega sukanca v nordijskih državah, se nanašajo na ravnanje teh dveh podjetij in jih tako ni mogoče sprejeti. Zatrjevano dejansko ravnanje podjetja namreč ni upoštevno za presojo učinka omejevalnega sporazuma na trg. Upoštevati je treba le učinke kršitve kot celote (zgoraj v točki 45 navedena sodba Komisija proti Anic Partecipazioni, točka 152, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 17. decembra 1991 v zadevi Hercules Chemicals proti Komisiji, T-7/89, Recueil, str. II-1711, točka 342).

- 134 Tako Komisija z upoštevanjem protikonkurenčnega ravnanja podjetij Gütermann in Zwicky presoja posamezni položaj teh podjetij, nikakor pa ne more vplivati na uvrstitev kršitve v kategorijo „zelo resnih“ kršitev.
- 135 Poleg tega dejstvo, da podjetje Zwicky nikoli ni delovalo na trgu industrijskega sukanca v nordijskih državah, ni upoštevno. Kakor je bilo opozorjeno v točki 51 zgoraj, podjetje Zwicky nikakor ni zanikalo enotnosti in trajanja kršitve na trgu industrijskega sukanca v Beneluxu in nordijskih državah.
- 136 Glede pokazateljev učinka omejevalnega sporazuma, ki jih Komisija navaja v točki 166 obrazložitve izpodbijane odločbe, povezanih z dolgim trajanjem kršitve, je treba poudariti, da ker so očitane prakse trajale vsaj enajst let, ni najbolj verjetno, da so proizvajalci takrat menili, da so popolnoma neučinkovite in nekoristne (glej v tem smislu zgoraj v točki 61 navedeno sodbo Sodišča prve stopnje Limburgse Vinyl Maatschappij in drugi proti Komisiji, točka 748, in sodbo Sodišča prve stopnje z dne 29. novembra 2005 v zadevi Heubach proti Komisiji, T-64/02, ZOdl., str. II-5137, točka 130).
- 137 Nazadnje je treba ugotoviti, da trije vidiki presoje teže kršitve nimajo enake teže v okviru celotne presoje. Narava kršitve je bistvena zlasti pri opredeljevanju „zelo resnih“ kršitev. V zvezi s tem iz opisa zelo resnih kršitev v Smernicah izhaja, da so lahko sporazumi ali usklajena ravnanja, katerih namen je, kot v obravnavanem primeru, zlasti določanje cen, že po svoji naravi opredeljena kot „zelo resna“, ne da bi bilo treba taka ravnanja opredeliti na podlagi posebnega učinka ali geografske razsežnosti. To ugotovitev potrjuje dejstvo, da čeprav so v opisu resnih kršitev izrecno navedeni vpliv na trg in učinki na obsežna območja skupnega trga, pa v opisu zelo resnih kršitev ni nikakršnih zahtev glede dejanskega vpliva na trg niti glede učinkov na natančno določeno geografsko območje (sodbe Sodišča prve stopnje z dne 27. julija 2005 v združenih zadevah Brasserie nationale in drugi proti Komisiji, od T-49/02 do T-51/02, ZOdl., str. II-3033, točka 178; z dne 25. oktobra 2005 v zadevi Groupe Danone proti Komisiji, T-38/02, ZOdl., str. II-4407, točka 150; zgoraj v točki 61 navedena sodba

Hoechst proti Komisiji, točka 345, in zgoraj v točki 126 navedena sodba Schunk in Schunk Kohlenstoff-Technik proti Komisiji, točka 171).

- 138 V obravnavanem primeru je iz dejstev, opisanih v delu I izpodbijane odločbe, in iz točk 345 in 346 njene obrazložitve razvidno, da je bila kršitev že po svoji naravi zelo resna. Zaradi same narave kršitve je torej njena opredelitev kot „zelo resne“ primerna.
- 139 Iz vsega navedenega je razvidno, da je treba tožbeni razlog v zvezi z napačno opredelitvijo kršitve glede na njene učinke zavrniti.

Tožbeni razlog podjetij Gütermann in Zwicky: napačna presoja trajanja kršitve

Trditve strank

- 140 V utemeljitev tega tožbenega razloga je navedenih več očitkov.
- 141 Prvič, tožeči stranki Komisiji očitata, da je avtomatično zvišala izhodiščni znesek za 10 % na leto trajanja kršitve, čeprav je ta odstotni delež zgolj zgornja meja, ki jo Smernice določajo za dolgotrajne kršitve, ne pa pravilo. Smernice naj namreč ne bi določale, da mora Komisija avtomatično zvišati izhodiščni znesek globe za znesek, ki ustreza določenemu odstotnemu deležu za vsako leto trajanja kršitve, temveč naj bi Komisiji priznavale diskrecijsko pravico. V obravnavanem primeru naj Komisija te

pravice ne bi uveljavljala ne v zvezi s samim načelom zvišanja izhodiščnega zneska globe glede na trajanje kršitve ne v zvezi z obsegom tega zvišanja.

- 142 Drugič, zvišanje glob – naloženih tožečima strankama zaradi devet mesecev trajajoče kršitve podjetja Gütermann leta 2001 in zaradi deset mesecev trajajoče kršitve podjetja Zwicky leta 2000 – za 5 %, naj bi bilo v nasprotju z jasnim besedilom točke 1 B Smernic, ki določajo zvišanje samo za cela leta. Pojmovanje Komisije glede tega naj poleg tega ne bi bilo potrjeno s sodno prakso.
- 143 Tretjič, pavšalni zvišanji izhodiščnih zneskov glob, naloženih podjetjema Gütermann in Zwicky, prvemu za 115 % in drugemu za 105 %, naj bi bili nezakoniti, ker naj bi bili izračunani enotno za vse države, ki jih kršitev zadeva, ne glede na dejansko trajanje kršitev. Komisija naj bi namreč zagotovo menila, da je treba Beneluks in nordijske države, čeprav predstavljajo ločene trge, obravnavati skupaj, ker naj bi se o njih razpravljalo iste dni ob udeležbi istih podjetij. Vendar podjetje Zwicky poudarja, da ni bilo nikoli prisotno na trgu industrijskega sukanca v nordijskih državah in da zato ni sodelovalo pri kršitvah, ki zadevajo te države. Tožeči stranki prav tako opozarjata, da je Sporazum EGP začel veljati šele 1. januarja 1994 in da ker so dogovori zadevali tudi Finsko, Norveško in Švedsko, pred tem datumom nista kršili ne člena 81 ES ne člena 53 Sporazuma EGP. Na podlagi tega ugotavljata, da bi Komisija to pri presoji trajanja kršitve morala upoštevati.
- 144 Tožeči stranki tako trdita, da Komisija ni razlikovala, prvič, materialnega dejstva kršitev konkurenčnega prava podjetja Gütermann od januarja 1990 do septembra 2001 in podjetja Zwicky od januarja 1990 do novembra 2000 v smislu enotnega in trajajočega

protipravnega ravnanja in, drugič, pravne presoje tega dejstva kot kršitve člena 81 ES, in ne člena 53 Sporazuma EGP.

¹⁴⁵ Podjetje Gütermann meni, da bi morala Komisija tako dejansko različno izračunati izhodiščni znesek globe ob upoštevanju, na eni strani, deleža prometa na trgu industrijskega sukanca v Beneluxu in na Danskem in, na drugi strani, deleža prometa na trgu industrijskega sukanca na Finskem, Norveškem in Švedskem. Komisija naj bi tako dobila dva deleža izhodiščnega zneska, za katera je nato treba uporabiti različni odstotni delež glede na trajanje kršitve v eni ali drugi zadevni skupini držav, in sicer 115 % za delež izhodiščnega zneska v zvezi z delom kršitve, ki zadeva Beneluks in Dansko, in 75 % za delež izhodiščnega zneska v zvezi z delom kršitve, ki zadeva Finsko, Norveško in Švedsko.

¹⁴⁶ Komisija te trditve zavrača.

Presoja Sodišča prve stopnje

¹⁴⁷ V skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17 in členom 23(3) Uredbe št. 1/2003 je trajanje kršitve eden od dejavnikov, ki jih je treba upoštevati pri določanju globe, ki se naloži podjetjem, ki so kršila konkurenčne predpise.

¹⁴⁸ Glede trajanja kršitve Smernice razlikujejo med kratkotrajnimi kršitvami (na splošno manj kot eno leto), za katere se izhodiščni znesek, določen na podlagi teže kršitve, ne bi smel zvišati, srednje dolgimi kršitvami (na splošno od enega leta do petih let), za

katere se lahko ta znesek zviša za 50 %, in dolgotrajnimi kršitvami (na splošno več kot pet let), za katere se lahko ta znesek zviša za 10 % na leto (točka 1 B, prvi odstavek).

- 149 Iz točk 359 in 360 obrazložitve izpodbijane odločbe je razvidno, da sta tožeči stranki, česar ne zanikata, sodelovali pri omejevalnem sporazumu na trgu industrijskega sukanca v Beneluksu in nordijskih državah, in sicer podjetje Gütermann od januarja 1990 do septembra 2001, njegova kršitev je torej trajala 11 let in 9 mesecev, podjetje Zwicky pa od januarja 1990 do novembra 2000, njegova kršitev je torej trajala 10 let in 10 mesecev. Obe obdobji ustrezata dolgotrajni kršitvi. Izhodiščni znesek je bil zaradi trajanja kršitve tako zvišan za 115 % in za 105 %.
- 150 Glede, prvič, očitka tožečih strank Komisiji, da je avtomatično uporabila najvišjo stopnjo 10 % na leto kršitve, je treba opozoriti, da čeprav točka 1 B, prvi odstavek, tretja alineja, Smernic ne določa avtomatičnega zvišanja za 10 % na leto za dolgotrajne kršitve, priznava glede tega Komisiji diskrecijsko pravico (zgoraj v točki 61 navedena sodba Sodišča prve stopnje Hoechst proti Komisiji, točka 396, in z dne 8. julija 2008 v zadevi BPB proti Komisiji, T-53/03, ZOdl., str. II-1333, točka 362).
- 151 V obravnavanem primeru je iz točke 149 zgoraj razvidno, da je Komisija, ko je zvišala globo, določene na podlagi teže kršitve glede na njeno trajanje, spoštovala pravila, ki si jih je določila s Smernicami. Komisija, ob upoštevanju elementov obravnavanega primera, ni storila očitne napake pri presoji, ker je zvišala globo za 10 % za vsako leto kršitve.
- 152 Drugič, očitek v zvezi z neupravičenim zvišanjem izhodiščnega zneska globe za 5 % za vsako obdobje, daljše od šestih mesecev, je treba zavrnil. Smernice namreč nikakor ne preprečujejo, da bi se pri izračunu globe upoštevalo dejansko trajanje kršitve.

Tak pristop je popolnoma logičen in razumen in vsekakor spada v diskrecijsko pravico Komisije (zgoraj v točki 150 navedena sodba BPB proti Komisiji, točka 361).

- 153 Tretjič, tožeči stranki zmotno trdita, da se je trajanje kršitve izračunavalo enako za vse države, ki jih kršitev zadeva, ne glede na to, da podjetje Zwicky ni bilo prisotno na trgu industrijskega sukanca v nordijskih državah, in ne glede na dejansko trajanje kršitev na trgu Beneluxa in nordijskih držav.
- 154 Najprej je treba spomniti, da Komisija meni, da sta tožeči stranki sodelovali pri zapleteni enotni in trajajoči kršitvi člena 81(1) ES in člena 53(1) Sporazuma EGP in da je ta kršitev zajemala več držav na ozemlju EGP. Poudariti je tudi treba, da sta tožeči stranki na obravnavi potrdili, da v obravnavanem primeru ne izpodbijata obstoja enotne kršitve.
- 155 Glede, prvič, trditve podjetja Zwicky, da ni bilo prisotno na trgu industrijskega sukanca v nordijskih državah, to podjetje še vedno ni dokazalo, kako naj bi to vplivalo na izračun trajanja kršitve, ki ga je opravila Komisija. Dodatna globa, ki ustreza trajanju kršitve, je bila namreč izračunana na podlagi izhodiščnega zneska globe, ki je bila določena na podlagi prometa podjetja Zwicky na zadevnem trgu leta 1999. Nedejavnost tega podjetja na trgu industrijskega sukanca v nordijskih državah se tako že odraža v prometu, saj ta *per se* ne vključuje nobenega prihodka od neobstoječe dejavnosti na trgu nordijskih držav.
- 156 Poleg tega, kakor je bilo opozorjeno v točki 50 zgoraj, dejstvo, da podjetje ni sodelovalo pri vseh elementih omejevalnega sporazuma oziroma je imelo pri vidikih, pri katerih je sodelovalo, manjšo vlogo, ni pomembno za ugotovitev obstoja kršitve.

Če se ugotovi, da je bilo podjetje seznanjeno s protipravnimi ravnanji drugih udeležencev ali da je bilo pripravljeno zanje prevzeti tveganje, se v celotnem obdobju svojega sodelovanja pri kršitvi šteje za odgovorno tudi za ravnanja drugih podjetij v okviru te kršitve (sodba Sodišča z dne 7. januarja 2004 v združenih zadevah Aalborg Portland in drugi proti Komisiji, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, Recueil, str. I-123, točka 328). V obravnavanem primeru podjetje Zwicky ne le da je prezrlo protipravna ravnanja drugih prisotnih na trgu industrijskega sukanca v nordijskih državah, temveč se je celo učinkovito udeleževalo srečanj v zvezi s tem trgov. Komisija je tako podjetju Zwicky upravičeno očitala enotno in trajajočo kršitev, ki vključuje tudi del kršitve, ki zadeva nordijske države, in zato menila, da se trajanje kršitve ne bi smelo prekinjati na podlagi intenzivnosti njegove prisotnosti na zadevnih trgih.

157 Če se je namreč vloga zadevnega podjetja v omejevalnem sporazumu pravilno upoštevala pri določanju izhodiščnega zneska globe, pri ugotavljanju trajanja kršitve ni mogoče ponovno upoštevati dejstva, da podjetje ni sodelovalo pri vseh elementih omejevalnega sporazuma (sodba Sodišča prve stopnje z dne 8. julija 2008 v zadevi Saint-Gobain Gyproc Belgium proti Komisiji, T-50/03, neobjavljena v ZOdl., točka 108).

158 Drugič, zavrniti je treba trditev tožečih strank, da bi bilo treba trajanje kršitve izračunati ob upoštevanju spreminjanja intenzivnosti kršitve in ta izračun razlikovati glede na skupine držav, na eni strani za Beneluks in Dansko in na drugi strani za Finsko, Norveško in Švedsko.

159 Iz ustaljene sodne prakse je razvidno, da se zvišanje opravi z uporabo določenega odstotnega deleža izhodiščnega zneska, ki je določen na podlagi teže celotne kršitve in tako že odraža različne ravni intenzivnosti kršitve. Tako ne bi bilo logično, da bi se za zvišanje tega zneska zaradi trajanja kršitve upoštevalo spreminjanje intenzivnosti kršitve v zadevnem obdobju (zgoraj v točki 150 navedena sodba BPB proti Komisiji, točka 364).

- 160 Glede tega je treba, tudi če so določene vrste omejevalnih sporazumov običajno nujno zasnovane kot trajne, pri uporabi člena 15(2) Uredbe št. 17 in člena 23(3) Uredbe št. 1/2003 vedno razlikovati med trajanjem njihovega dejanskega delovanja in težo, ki je posledica njihove narave (sodba Sodišča prve stopnje z dne 15. junija 2005 v združenih zadevah Tokai Carbon in drugi proti Komisiji, T-71/03, T-74/03, T-87/03 in T-91/03, neobjavljena v ZOdl., točka 275). Zato se pri zvišanju za trajanje kršitve ne upošteva ponovno teža kršitve (zgoraj v točki 61 navedena sodba Hoechst proti Komisiji, točka 397).
- 161 V obravnavanem primeru se je kršitev najprej pojavila na trgu industrijskega sukanca na Danskem in v Beneluxu. Po začetku veljavnosti Sporazuma EGP je postala intenzivnejša, saj se je razširila na trg industrijskega sukanca v nordijskih državah. Ker se je izkazalo, da so ti pojavi kršitev na teh različnih geografskih trgih del enotne in trajajoče kršitve, je bilo pri izračunu globe treba upoštevati trajanje te kršitve v celoti. Izhodiščni znesek, ki je bil določen na podlagi teže kršitve, je namreč že odražal različne ravni intenzivnosti kršitve. O tem razlogovanju ni mogoče dvomiti zaradi dejstva, da je povečanje intenzivnosti kršitve izviralo iz pravne okoliščine, da so predpisi, ki prepovedujejo protikonkurenčne prakse, takrat začeli veljati na ozemljih, ki jih prvotno niso zajemali.
- 162 Komisiji torej pri zvišanju izhodiščnega zneska globe na podlagi trajanja navedene kršitve ni bilo treba upoštevati različne intenzivnosti kršitve.
- 163 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da je treba trditve tožečih strank v zvezi z napačno presojo trajanja kršitve zavrniti.

Tožbeni razlog podjetij Gütermann in Zwicky: neupoštevanje nekaterih olajševalnih okoliščin

Trditve strank

- 164 Tožeči stranki najprej opozarjata, da je v točki 3 Smernic naštetá vrsta olajševalnih okoliščin, zaradi katerih se globa zniža. Komisija naj bi tako omejila svojo diskrecijsko pravico pri določanju višine glob.
- 165 Tožeči stranki tudi poudarjata, da točka 3 Smernic dovoljuje upoštevanje drugih olajševalnih okoliščin, ki v seznamu niso izrecno navedene, in da je Komisija pri svoji praksi odločanja upoštevala te druge okoliščine.
- 166 Tožeči stranki v utemeljitev tega tožbenega razloga navajata tri olajševalne okoliščine, ki bi jih Komisija po njunem mnenju morala upoštevati.
- 167 Prvič, tožeči stranki trdita, da bi morala Komisija neobstoje dejanskega vpliva kršitve na dejanske cene upoštevati kot razlog za znižanje globe. Glede tega se sklicujeta na točko 3, druga alineja, Smernic, ki določa, da se mora globa zaradi dejanskega neizvajanja dogovora v zvezi s kršitvijo znižati.
- 168 Drugič, menita, da bi bilo v skladu s točko 3, prva alineja, Smernic treba upoštevati, da je bila njuna vloga izključno pasivna ali posnemovalna.

- 169 Podjetje Zwicky namreč trdi, da ni opravljalo dejavnosti na trgih nordijskih držav in zato ni moglo sodelovati pri kršitvah v zvezi s temi državami. Glede na svoj neznatni položaj na trgu industrijskega sukanca v Beneluxu naj tudi ne bi moglo vplivati na razprave o cenikih za te tri države ali na dvostranske stike. Podjetje Gütermann trdi, da je bil tudi njegov položaj na trgu industrijskega sukanca v Beneluxu in nordijskih državah šibkejši in da samo prav tako ni moglo vplivati na razprave o cenikih ali na dvostranske stike, sicer pa je tako vplivalo zlasti podjetje Coats.
- 170 Tožeči stranki trdita, da sta imeli dvostranske stike zgolj redko, v nasprotju s podjetjema Coats in Amann, ki sta imeli precej pogostejše dvostranske stike.
- 171 Tožeči stranki se, da bi dokazali neznatnost svoje vloge v obravnavanem omejevalnem sporazumu, sklicujeta na svoje majhne tržne deleže. Podjetje Zwicky navaja, da je bil njegov delež na trgu industrijskega sukanca v Beneluxu med 1990 in 2000 manj kot 1 %. Podjetje Gütermann trdi, da je bil njegov tržni delež v Beneluxu in nordijskih državah približno 5,6 %. Ta deleža naj bi bila nepomembna v primerjavi z deležema podjetij Coats in Amann na trgu nordijskih držav (44 % in 46 %) in Beneluxa (40 % in 27 %).
- 172 Tožeči stranki menita, da o pasivnosti njenega ravnanja ni mogoče dvomiti na podlagi tega, da sta srečanjem predsedovala njuna nekdanja sodelavca, g. B. in g. F. Predsedovanje naj bi se namreč določalo na podlagi starosti in zadevna sodelavca naj ne bi nikakor vplivala na potek in vsebino srečanj; tako je, tudi organizacijsko, vplivalo prej podjetje Coats. V zvezi s tem se sklicujeta na elektronski dopis predstavnika podjetja Coats, g. L., z dne 10. novembra 2000, iz katerega naj bi bilo razvidno, da je rezerviral dvorano v hotelu blizu Frankfurta na Majni (Nemčija), da bi tam 16. januarja 2001 organiziral srečanje, za katero je pripravil spored.

- 173 Tretjič, Komisija bi po mnenju tožečih strank morala upoštevati gospodarsko krizo na trgu industrijskega sukanca v Evropi. Tožeči stranki se glede tega sklicujeta na Odločbo Komisije 2003/382/ES „Brezšivne jeklene cevi“ z dne 8. decembra 1999 v zvezi s postopkom na podlagi člena [81] ES (Zadeva IV/E-1/35.860-B – Brezšivne jeklene cevi, točka 168) in Odločbo Komisije 98/247/ESPJ „Zlitinski dodatek“ z dne 21. januarja 1998 o postopku uporabe člena 65 [PJ] (Zadeva COMP/35.814 – Zlitinski dodatek, točka 83), v katerih se je upoštevala gospodarska kriza v teh sektorjih, in na Odločbo Komisije 2003/600/ES „Francosko goveje meso“ z dne 2. aprila 2003 v zvezi s postopkom na podlagi člena [81] ES (Zadeva COMP/C.38.279/F3 – Francosko goveje meso, točka 185), v kateri se je upoštevala kriza zaradi bovina spongiformne encefalopatije (BSE).
- 174 Podredno trdita, da bi morala Komisija na podlagi sodne prakse zaradi načela individualnosti kazni in sankcij upoštevati ravnanje vsakega od podjetij, da bi preizkusila relativno težo njihovega sodelovanja pri kršitvi, in zato precej znižati globi, ki sta jima bili naloženi.
- 175 Komisija nasprotuje trditvam tožečih strank.

Presoja Sodišča prve stopnje

- 176 V Smernicah je v točki 3 predvideno znižanje osnovne globe „v primeru olajševalnih okoliščin“, kakršne so izključno pasivna ali posnemovalna vloga pri kršitvi, dejansko neizvajanje tajnih dogovorov, takojšnje prenehanje kršitev ob posegu Komisije in druge okoliščine, ki niso izrecno navedene.

- 177 Prvič, tožeči stranki trdita, da bi jima Komisija morala priznati olajševalno okoliščino v zvezi z dejanskim neizvajanjem dogovora, ker kršitev ni imela dejanskega vpliva na cene.
- 178 Vendar je treba spomniti, da vse zgoraj navedene olajševalne okoliščine temeljijo na ravnanju vsakega od podjetij. Zato pri presoji olajševalnih okoliščin, med katerimi je tista v zvezi z neizvajanjem dogovorov, ni treba upoštevati učinkov celotne kršitve, ki jih je treba upoštevati pri presoji dejanskega vpliva kršitve na trg zaradi ocene njene teže (točka 1 A, prvi odstavek, Smernic), ampak posamezno ravnanje vsakega podjetja, da bi se preizkusila teža sodelovanja vsakega podjetja pri kršitvi (zgoraj v točki 137 navedena sodba Groupe Danone proti Komisiji, točka 384).
- 179 Trditev tožečih strank, da kršitev nima dejanskega vpliva na cene, je treba torej zavrniti.
- 180 Zato je treba preveriti, ali tožeči stranki navajata druge trditve, na podlagi katerih je mogoče ugotoviti, da sta se v obdobju, ko sta sodelovali pri protipravnih dogovorih, dejansko vzdržali njihovega izvajanja s tem, da sta na trgu ravnali konkurenčno, ali vsaj da sta očitno in bistveno kršili obveznosti za izvajanje tega omejevalnega sporazuma, tako da sta motili njegovo delovanje (glej v tem smislu sodbo Sodišča prve stopnje z dne 15. marca 2006 v zadevi Daiichi Pharmaceutical proti Komisiji, T-26/02, ZOdl., str. II-713, točka 113).
- 181 Ugotoviti je treba, da ne navajata nobenih dokazov za tako ugotovitev. Nasprotno, priznavata, da so cene na cenikih, dogovorjenih na srečanjih, vključno z njima zviševala različna podjetja.

- 182 Tožeči stranki se zato ne moreta veljavno sklicevati na zatrjevano dejansko neizvajanje dogovorov.
- 183 Drugič, ugotoviti je treba, da trditev, da sta imeli izključno pasivno ali posnemovalno vlogo pri kršitvi, ni utemeljena.
- 184 Pasivna vloga namreč pomeni, da zadevno podjetje „ni izstopalo“, torej da ni dejavno sodelovalo pri oblikovanju enega ali več protikonkurenčnih sporazumov (sodbi Sodišča prve stopnje z dne 9. julija 2003 v zadevi Cheil Jedang proti Komisiji, T-220/00, Recueil, str. II-2473, točka 167, in z dne 8. julija 2008 v zadevi Lafarge proti Komisiji, T-54/03, neobjavljena v ZOdl., točka 765).
- 185 Glede tega je iz sodne prakse razvidno, da se lahko med dejavniki, ki kažejo na pasivno vlogo podjetja v okviru omejevalnega sporazuma, upoštevata njegova, v primerjavi z rednimi udeleženci omejevalnega sporazuma znatno manj redna udeležba na srečanjih in pozen vstop na trg, ki ga kršitev zadeva, ne glede na trajanje njegovega sodelovanja pri tej kršitvi, ali celo obstoj izrecnih izjav o tem, ki so jih dali predstavniki tretjih podjetij, sodelujočih pri kršitvi (zgoraj v točki 184 navedena sodba Cheil Jedang proti Komisiji, točka 168; sodbi Sodišča prve stopnje z dne 29. aprila 2004 v združenih zadevah Tokai Carbon in drugi proti Komisiji, T-236/01, T-239/01, od T-244/01 do T-246/01, T-251/01 in T-252/01, Recueil, str. II-1181, v nadaljevanju: sodba Tokai I, točka 331, in z dne 29. novembra 2005 v zadevi Union Pigments proti Komisiji, T-62/02, ZOdl., str. II-5057, točka 126).
- 186 V obravnavanem primeru je treba najprej spomniti, da je Komisija pravno zadostno ugotovila, da sta tožeči stranki sodelovali pri več tajnih praksah, ki jih izpodbijana odločba obravnava. Trditev, da so bili dvostranski stiki teh podjetij z drugimi udeleženci omejevalnega sporazuma redkejši kot dvostranski stiki podjetij Amann in Coats z njunimi konkurenti glede tega ni pomembna.

- 187 Dalje ne podjetje Gütermann ne podjetje Zwicky ne navajata posebnih okoliščin niti dokazov, kot so izjave drugih udeležencev omejevalnega sporazuma, s katerimi bi lahko dokazali, da se je vedenje vsakega od njiju znatno razlikovalo od ravnanja drugih udeležencev omejevalnega sporazuma, ker je bilo popolnoma pasivno ali posnemovalno.
- 188 Glede tega na podlagi majhnega dela trga ali neobstoječega tržnega deleža, na katerega se sklicujeta, ni mogoče sklepati na nikakršno pasivno ali popolnoma posnemovalno vlogo. Priznavanje te okoliščine kot olajševalne bi namreč podvojilo upoštevanje velikosti podjetij Gütermann in Zwicky pri različnem obravnavanju podjetij po kategorijah za izračun glob, saj ta velikost preko ustreznega prometa že odraža pomembnost vsakega od podjetij za uvrstitev v različne kategorije.
- 189 Res je, da je Sodišče prve stopnje v zgoraj v točki 184 navedeni sodbi Cheil Jedang (točka 180) proti Komisiji priznalo, da je majhna velikost podjetja pomemben dejavnik, ki ga je treba upoštevati pri presoji dejanskega vpliva njegovega poznega vstopa na trg, ki ga kršitev zadeva, in njegovo ravnanje glede na druge proizvajalce. Vendar so bile okoliščine tiste zadeve precej posebne, saj je bilo zadevno podjetje očitno „prikrajšano“ pri omejevalnem sporazumu o prodajnih kvotah v primerjavi z drugimi proizvajalci in tega ni bilo mogoče razlagati kot neposredno posledico njegove redkejši udeležbe na srečanjih in njegovega poznega vstopa na trg. Te posebne okoliščine v obravnavanem primeru niso podane.
- 190 Nazadnje je Komisija upravičeno presodila, da vloga predsedujočega, ki sta jo na več srečanjih imela predstavnika podjetij Gütermann in Zwicky, potrjuje, da ti podjetji nista ravnali pasivno.
- 191 Podjetji Gütermann in Zwicky namreč nikakor ne zanikata, da sta navedena predstavnika formalno predsedovala več srečanjem. Vendar poskušata čim bolj zmanjšati to vlogo s tem, da se sklicujeta na dejstvo, da je srečanjem dejansko

predsedoval predstavnik podjetja Coats, g. L., in to celo med predsedovanjem njihovega predstavnika.

- 192 Toda čeprav je res, da je iz elektronskega dopisa z dne 10. novembra 2000, na katerega se tožeči stranki opirata, razvidno, da je imel predstavnik podjetja Coats dejavno vlogo pri organiziranju srečanja z dne 16. januarja 2001, je prav predstavnik podjetja Zwicky, g. F., poslal vabila drugim udeležencem. Pojasniti je treba, da dejstvo, da je ta vabila poslal 2. decembra 2000, kar je ravno po obdobju kršitve podjetja Zwicky, glede tega ni pomembno. Tako pošiljanje je zadnja faza pripravljalnega dela, ki se je začelo takoj po prejetju elektronskega dopisa z dne 10. novembra 2000. V vsakem primeru samo dejstvo, da je podjetje Zwicky sprejelo, da bo njegov predstavnik predsedoval, dokazuje vedenje, ki nikakor ni bilo popolnoma pasivno ali posnemovalno.
- 193 Predstavnik podjetja Gütermann, g. B., ni samo predsedoval srečanjem v okviru omejevalnega sporazuma, temveč jih je tudi organiziral, kakor je to razvidno iz njegovih izjav, priloženih k odgovoru podjetja Gütermann na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah.
- 194 Ni torej sporno, da sklicevanje srečanj, pripravljanje dnevnega reda in razširjanje pripravljalnih dokumentov za srečanja ni združljivo s pasivno vlogo posnemovalca, ki ne izstopa. Take pobude razkrivajo naklonjeno in dejavno vedenje tožeče stranke glede izdelave, nadaljevanja in nadzora omejevalnega sporazuma (glej v tem smislu sodbo Sodišča prve stopnje z dne 27. septembra 2006 v zadevi Jungbunzlauer proti Komisiji, T-43/02, ZOdl., str. II-3435, točka 257).
- 195 Tretjič, tožeči stranki se ne moreta veljavno sklicevati na gospodarske težave, ki sta jih imeli v obdobju omejevalnega sporazuma. Prav zaradi težav, s katerimi so se soočali vsi izvajalci na trgu industrijskega sukanca od sredine devetdesetih let, so se nekateri med njimi, vključno s podjetjema Gütermann in Zwicky, odločili za protikonkurenčno ravnanje. Kajti karteli, kakršen je ta v obravnavanem primeru, praviloma

nastajajo, ko je sektor v težavah (glej v tem smislu zgoraj v točki 185 navedeno sodbo Tokai I, točka 345, in zgoraj v točki 194 navedeno sodbo Jungbunzlauer proti Komisiji, točka 256).

- ¹⁹⁶ Glede tega, tudi če je trditev podjetij Gütermann in Zwicky, da je Komisija v več odločbah upoštevala slabo finančno stanje v zadevnem sektorju, resnična, Komisija zato, ker je v prejšnjih zadevah gospodarski položaj v sektorju upoštevala kot olajševalno okoliščino, ni dolžna nadaljevati te prakse (sodba Sodišča prve stopnje z dne 10. marca 1992 v zadevi ICI proti Komisiji, T-13/89, Recueil, str. II-1021, točka 372). Komisija mora posebej analizirati okoliščine vsake zadeve, ne da bi jo zavezovale pretekle odločbe glede drugih izvajalcev, drugih trgov proizvodov in storitev ter drugih geografskih trgov ob različnem času (sodba Sodišča prve stopnje z dne 30. septembra 2003 v združenih zadevah Cableuropa in drugi proti Komisiji, T-346/02 in T-347/02, Recueil, str. II-4251, točka 191).
- ¹⁹⁷ Četrtič, tožeči stranki v svoji repliki navajata očitek v zvezi s kršitvijo načela individualnosti kazni.
- ¹⁹⁸ Po eni strani je treba spomniti, da v skladu s členom 48(2) Poslovnika Sodišča prve stopnje navajanje novih razlogov med postopkom ni dovoljeno, razen če ti izhajajo iz pravnih in dejanskih okoliščin, ki so se pojavile med postopkom.
- ¹⁹⁹ Po drugi strani je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso razlog, ki pomeni razširitev razloga, ki je bil neposredno ali posredno naveden že v tožbi in je z njim tesno povezan, razglasiti za dopusten (sodbe Sodišča prve stopnje z dne 19. septembra 2000 v zadevi Dürbeck proti Komisiji, T-252/97, Recueil, str. II-3031, točka 39; zgoraj v točki 196 navedena sodba Cableuropa in drugi proti Komisiji, točka 111, in sodba z dne 12. julija 2007 v zadevi AEPI proti Komisiji, T-229/05, neobjavljena v ZOdl., točka 21).

- 200 V obravnavanem primeru je treba ugotoviti, prvič, da v tožbah ni bila navedena nika-
kršna trditev v zvezi z načelom individualnosti kazni in, drugič, da ta tožbeni razlog
ne pomeni razširitve drugega razloga, predstavljenega v tožbah, in ni tesno povezan
s tožbenimi razlogi, ki so tam navedeni.
- 201 Ker se trditev ne navezuje na pravne in dejanske okoliščine, ki so se pojavile med
postopkom, jo je treba zavreči kot nedopustno.
- 202 Tožbenega razloga v zvezi z neupoštevanjem nekaterih olajševalnih okoliščin torej ni
mogoče sprejeti.

*Tožbeni razlog podjetij Gütermann in Zwicky: napačna uporaba obvestila o ugodni
obravnavi*

Trditve strank

- 203 Tožečima strankama naj bi se globa znižala za 15 % zaradi njunega sodelovanja pred
obvestilom o ugotovitvah o možnih kršitvah in zaradi neizpodbijanja dejanskega stan-
ja v odgovoru nanj. Tako znižanje je po njunem mnenju nezadostno, ker naj bi njuno
sodelovanje presegalo preprosto neizpodbijanje dejanskega stanja.
- 204 Prvič, tožeči stranki naj bi predložili informacije, ki so Komisiji omogočile celovit
pregled nad potekom, vsebino in okoliščinami srečanj in dvostranskih stikov.

- 205 Glede, najprej, poteka srečanj poudarjata, da sta na začetku popravili izjave podjetja Coats, ki je napačno trdilo, da je bilo srečanje z dne 19. septembra 2000 edino, na katerem se je o zvišanjih cen na cenikih razpravljalo in na katerem so bile te cene dogovorjene. Razprave o cenah na cenikih in njihovem zvišanju naj bi potekale na vseh srečanjih. Tožeči stranki nato trdita, da so se pojasnila, ki jih je podjetje Coats poslalo v svojem odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, nanašala zgolj na posebne cene in naj torej ne bi mogla zbuhati dvoma o koristnosti njunih popravkov. Nazadnje menita, da so se, na eni strani, navedeni popravki in, na drugi strani, pojasnila podjetja Coats pojavili v fazi, ki je občutno enaka upravnemu postopku, čeprav je Komisija pojasnila podjetja Coats prejela nekaj dni pred njunimi popravki, in da zato vrstni red ne more biti odločilen za presojo sodelovanja.
- 206 Tožeči stranki nato trdita, da sta edini razločno pojasnili, da je bil cilj srečanj zmanjšati razlike med neto in kataložnimi cenami, kar naj bi bilo potrjeno v točki 167 obrazložitve izpodbijane odločbe. Glede tega naj bi se Komisija napačno sklicevala na točko 141 obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah, da bi poudarila, da je v njej že ugotovila ta cilj in učinke dogovorov na cene iz cenikov. Iz te točke naj bi bilo namreč zgolj razvidno, da bi Komisija lahko dokazala, da so v nekem primeru udeleženci srečanj poskušali posredno zvišati načrtovane neto cene, vendar še ni imela podatka o splošnih okoliščinah razprav o cenah iz cenikov.
- 207 Drugič, tožeči stranki trdita, da je bilo njuno sodelovanje napačno opredeljeno kot manj koristno od sodelovanja podjetja BST, ki mu je Komisija globo znižala za 20 %, in se glede tega sklicujeta na kršitev načela enakega obravnavanja.
- 208 Tretjič, tožeči stranki menita, da je znižanje globe za 15 %, ki jima ga je priznala Komisija, nezadostno, ker je iz njene pretekle prakse odločanja in sodne prakse razvidno, da neizpodbijanje dejanskega stanja povzroči znižanje globe za vsaj 10 % ali v nekaterih zadevah celo za 20 %. Menita, da bi jima morala Komisija zaradi sodelovanja po

obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, ki precej presega preprosto neizpodbijanje dejanskega stanja, priznati veliko večje znižanje.

- 209 Četrtič, tožeči stranki trdita, da sta s Komisijo sodelovali v smislu obeh alinej točke D 2 obvestila o ugodni obravnavi in da bi jima zato morala biti globa znižana vsaj za dvakrat po 10 %.
- 210 Glede tega naj iz izpodbijane odločbe ne bi bilo razvidno, da je Komisija dejansko upoštevala njuno sodelovanje po prejetju obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah. Poleg tega bi jima moralo biti, tudi če bi bilo njuno sodelovanje po prejetju obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah omejeno na neizpodbijanje dejanskega stanja, priznано vsaj 20-odstotno znižanje, in to tudi če bi bilo njuno sodelovanje koristno zgolj zato, ker bi zaradi zgoraj navedenega neizpodbijanja potrejevalo dokaze Komisije. Tožeči stranki glede tega poudarjata, da drugače kot obvestilo, ki se uporablja v obravnavanem primeru, Obvestilo Komisije z dne 19. februarja 2002 o imuniteti pred globami in zmanjševanju glob v primerih kartelov (UL C 45, str. 3) določa pogoje, da morajo zagotovljeni dokazi dodati znatno vrednost tistim, ki jih Komisija že ima.
- 211 Petič, pretekla praksa odločanja Komisije naj se nikakor ne bi upoštevala. Tožeči stranki namreč trdita, da je njuno sodelovanje primerljivo s sodelovanjem podjetja KME v zadevi „Industrijske cevi“, zaradi katerega je bila temu podjetju globa znižana za 30 % (Odločba Komisije z dne 16. decembra 2003 v zvezi s postopkom uporabe člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva COMP/E-1/38.240 – Industrijske cevi, točka 423)). Edina razlika naj bi bila, da sta tožeči stranki popravili izjave drugih udeležencev v odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, in ne pred tem obvestilom. Toda po njunem mnenju točka D 2 obvestila o ugodni obravnavi ne

predvideva različne presoje prispevkov podjetij k razjasnitvi dejanskega stanja glede na to, ali so bili poslani pred ali po obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, tako da bi morala Komisija tudi njima znižati globi za vsaj 30 %.

212 Komisija ta tožbeni razlog zavrača.

Presoja Sodišča prve stopnje

213 Komisija je v obvestilu o ugodni obravnavi opredelila pogoje, pod katerimi so lahko podjetja, ki sodelujejo z njo med preiskavo omejevalnega sporazuma, oproščena globe ali upravičena do znižanja globe, ki bi jo sicer morala plačati (glej točko A 3 obvestila o ugodni obravnavi).

214 Točka D 1 obvestila o ugodni obravnavi določa, da „[k]adar podjetje sodeluje, vendar pri tem ne izpolnjuje vseh pogojev, navedenih v [točkah] B in C, se mu globa, ki bi mu bila izrečena, če ne bi sodelovalo, zniža za od 10 do 50 %“.

215 V točki D 2 obvestila o ugodni obravnavi je natančno določeno:

„To lahko velja zlasti, če:

- podjetje pred pošiljanjem obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah pošlje Komisiji podatke, dokumente ali druge dokaze, ki dejansko pripomorejo k ugotovitvi obstoja storjene kršitve,

 - podjetje po prejemu obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah obvesti Komisijo, da ne izpodbija dejanskega stanja, na katero Komisija opira svoje obtožbe.“
- ²¹⁶ V obravnavanem primeru je iz izpodbijane odločbe razvidno, da je Komisija menila, da lahko podjetjema Gütermann in Zwicky zniža globo za 15 % v skladu s točko D 2, prva in druga alinea, obvestila o ugodni obravnavi (točka 397 obrazložitve izpodbijane odločbe).
- ²¹⁷ Komisija je v utemeljitev svoje presoje najprej poudarila, da so informacije, dokumenti in drugi dokazi, ki sta jih pred obvestilom o ugotovitvah o možnih kršitvah predložili podjetji Gütermann in Zwicky, dejansko pripomogli k ugotovitvi obstoja kršitve (točka 395 obrazložitve izpodbijane odločbe). Nato je navedla, da sta tožeči stranki v prvem odgovoru na zahtevo za informacije priznali, da so se ceniki izmenjali in da se je o njih razpravljalo med srečanji. Komisija je nazadnje poudarila, da v bistvu nista izpodbijali dejanskega stanja, na katerem so temeljile njene trditve (točka 396 obrazložitve izpodbijane odločbe).

– Koristnost sodelovanja

- ²¹⁸ Najprej je treba poudariti, da tožeči stranki ne izpodbijata tega, da v skladu z ugotovitvami iz točke 385 obrazložitve izpodbijane odločbe nista izpolnjevali pogojev za

uporabo točk B in C obvestila o ugodni obravnavi, tako da bi bilo treba njuno ravnanje presojati glede na točko D navedenega obvestila, naslovljeno „Znatno znižanje globe“.

- 219 Nato je treba spomniti, da ima Komisija pri izbiri metode izračuna globe široko diskrecijsko pravico in sme pri tem upoštevati več dejstev, med katerimi je tudi sodelovanje podjetij med preiskavo, ki jo opravljajo njene službe. V tem okviru mora Komisija opraviti zahtevne presoje dejstev, kakršna je presoja sodelovanja navedenih podjetij (sodba Sodišča z dne 10. maja 2007 v zadevi SGL Carbon proti Komisiji, C-328/05 P, ZOdl., str. I-3921, točka 81).
- 220 Komisija ima glede tega široko diskrecijsko pravico pri oceni kakovosti in koristnosti sodelovanja podjetja, med drugim v primerjavi z drugimi podjetji (zgoraj v točki 219 navedena sodba SGL Carbon proti Komisiji, točka 88).
- 221 Nazadnje je treba poudariti, da v skladu s sodno prakso znižanje glob pri sodelovanju podjetij, ki so sodelovala pri kršitvah konkurenčnega prava Skupnosti, temelji na preudarku, da tako sodelovanje Komisiji olajša nalogo ugotavljanja obstoja kršitve in, po potrebi, njene prekinitve (sodba Sodišča z dne 28. junija 2005 v združenih zadevah Dansk Rørindustri in drugi proti Komisiji, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P in C-213/02 P, ZOdl., str. I-5425, točka 399; sodba Sodišča prve stopnje z dne 14. maja 1998 v zadevi Finnboard proti Komisiji, T-338/94, Recueil, str. II-1617, točka 363). Ob upoštevanju razloga za znižanje Komisija ne more prezreti koristnosti predložene informacije, ki je nujno odvisna od dokazov, ki jih že ima.
- 222 V tem smislu je iz sodne prakse razvidno, da če podjetje v okviru sodelovanja zgolj potrdi, in sicer manj natančno in izrecno, nekatere informacije, ki jih je v okviru sodelovanja že predložilo drugo podjetje, potem stopnje sodelovanja tega podjetja, čeprav bi bilo v določeni meri lahko koristno za Komisijo, ni mogoče šteti za primerljivo

s sodelovanjem prvega podjetja, ki je predložilo navedene informacije. Izjava, ki zgolj potrjuje izjavo, ki jo je Komisija že prejela, namreč znatno ne olajšuje nalog Komisije. Zato tudi ne more biti zadostna, da bi upravičevala znižanje globe zaradi sodelovanja (glej v tem smislu zgoraj v točki 137 navedeno sodbo Groupe Danone proti Komisiji, točka 455).

223 V obravnavanem primeru je treba najprej pojasniti, da dejstvo, da v točki D 2 obvestila o ugodni obravnavi ni predvidena možnost predložitve novih informacij in dokazov po obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, nikakor ne izključuje tega, da bi se zaradi take okoliščine na podlagi te določbe globa znižala. Seznam okoliščin iz točke D 2 je namreč zgolj okviren, kar potrjuje uporaba prislova „zlasti“ (sodba Sodišča prve stopnje z dne 13. decembra 2001 v združenih zadevah Krupp Thyssen Stainless in Acciai speciali Terni proti Komisiji, T-45/98 in T-47/98, Recueil, str. II-3757, točka 274).

224 To analizo potrjuje sodba Sodišča z dne 14. julija 2005 v združenih zadevah Thyssen-Krupp proti Komisiji (C-65/02 P in C-73/02 P, ZOdl., str. I-6773, točka 59), saj je Sodišče v njej priznalo, da lahko Komisija upošteva okoliščino, da podjetja priznajo pravno kvalifikacijo dejanj, ki so jim očitana, v poznejši fazi postopka, s čimer navsezadnje priznajo kršitev. Čeprav je ta možnost navedena v točkah B in C obvestila o ugodni obravnavi, pa ni izrecno predvidena v njegovi točki D. Vendar je Sodišče menilo, da ni nobenega razloga, da se podjetje ne bi nagradilo za tako priznanje, čeprav je bilo podano v poznejši fazi postopka kot priznanje iz točk B in C obvestila o ugodni obravnavi. Sodišče je s tem, da je izbralo tako rešitev, potrdilo splošnejše načelo, da je ugodna obravnava nagrada, ki jo Komisija dodeli za olajšanje ugotavljanja kršitve ne glede na to, v kateri fazi je podjetje ponudilo pomoč, bodisi s predložitvijo novih informacij in dokazov bodisi s priznanjem dejstev ali njihove pravne kvalifikacije.

- 225 V obravnavanem primeru je torej odgovor na vprašanje, ali je treba upoštevati nove informacije in dokaze, ki sta jih po obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah predložili podjetji Gütermann in Zwicky, in ali jima mora biti zato znižana globa zaradi sodelovanja, odvisen predvsem od kakovosti in koristnosti sodelovanja, kar Komisija presoja v okviru svoje široke diskrecijske pravice, kakor je bilo opozorjeno v točkah 219 in 220 zgoraj.
- 226 Na navedeno vprašanje tako ni mogoče zadovoljivo odgovoriti s preprosto ugotovitvijo, da so bile informacije in dokazi predloženi po obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, ampak je, nasprotno, treba dejansko ugotoviti – tako glede na kakovost in koristnost teh informacij in dokazov kot glede na trenutek, v katerem so bili predloženi – ali je Komisija storila očitno napako pri presoji stopnje sodelovanja podjetij Gütermann in Zwicky.
- 227 Najprej je treba ugotoviti, da tožeči stranki ne izpodbijata ugotovitve, da so bile informacije podjetja Coats odločilne za ugotovitev obstoja omejevalnega sporazuma na trgu industrijskega sukanca v Beneluxu in nordijskih državah. V točki 387 obrazložitve izpodbijane odločbe so glede tega naštet dokazi, ki jih je predložilo podjetje Coats in so bili uporabljeni za utemeljitev več točk obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah.
- 228 Vendar, prvič, tožeči stranki zatrjujeta, da sta popravili izjave podjetja Coats glede pogostosti srečanj v zvezi s ceniki in zvišanjem cen ter glede pogostosti srečanj v zvezi s posebnimi cenami.
- 229 Glede pogostosti srečanj v zvezi s ceniki in zvišanjem cen se tožeči stranki napačno opirata na izjavo predstavnika podjetja Coats iz zahteve za uporabo obvestila o ugodni obravnavi, da je bilo srečanje z dne 19. septembra 2000 edino, na katerem se je o zvišanju dejanskih cen („actual prices“) razpravljalo in na katerem so bile te cene dogovorjene.

- 230 Komisija je namreč v točki 100 obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah ugotovila, da so dobavitelji, med drugim podjetja Coats, BST, Gütermann in Zwicky, priznali, da se je o cenikih razpravljalo in da so se izmenjevali na srečanjih. Poleg tega je iz ugotovitev v točki 102 obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah razvidno, da je podjetje Coats v nasprotju s podjetjema Gütermann in Zwicky priznalo, da so se podjetja na srečanjih dogovorila o prihodnjih cenikih in datumih, ko se bodo cene zvišale. Informacije podjetij Gütermann in Zwicky v zvezi z dejanskimi cenami torej Komisiji niso bolj razjasnile tega, kar je že vedela. Trditev tožečih strank tako ni upoštevana.
- 231 Glede pogostosti razprav o posebnih cenah je treba opozoriti, da je Komisija v točki 107 obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah poudarila, da so dobavitelji, vključno s podjetjem Coats, zanikali oziroma niso navedli, da so izmenjavali informacije in sklepali dogovore o posebnih in neto cenah. Dalje je Komisija glede izmenjave informacij o rabatih in popustih v točki 105 obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah zatrdila, da so dobavitelji, razen podjetja Coats, za upošteveno obdobje v prvi polovici devetdesetih let zanikali obstoj teh izmenjav oziroma ga niso navedli. Ugotoviti je tudi treba, da so zadevna podjetja, kot so Coats, Zwicky, Gütermann in BST, šele po obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah poudarila, da so bile posebne cene predmet razprav in dogovorov na srečanjih.
- 232 Vendar Komisija upravičeno trdi, da bi te elemente kršitve lahko dokazala z dokumenti, ki jih je podjetje Coats priložilo k svojemu odgovoru na zahtevo za informacije. Najprej gre za zapisnik srečanja z dne 8. septembra 1998, ki ga je sestavil predstavnik podjetja Barbour Threads in iz katerega je razviden obstoj dogovorov o rabatih in znižanjih popustov ter obstoj dogovorov o zvišanju posebnih cen. Komisija se nanj večkrat sklicuje v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah (točke 106, 108 in 121). Nato gre za elektronski dopis z dne 10. oktobra 2000, priložen k izjavam predstavnika podjetja Coats, F. S., ki potrjuje, da so bila znižanja rabatov in zvišanja posebnih cen dogovorjena na srečanju z dne 19. septembra 2000. Komisija ga navede v točki 126 obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah. Nato gre še za elektronske dopise, ki jih je podjetje Coats priložilo k svoji prošnji za ugodno obravnavo in med katerimi je tudi dopis z oktobra 2000, iz katerega je razvidna izmenjava informacij

med podjetjema Amann in Gütermann v zvezi s posebnimi cenami. Ta dokument je naveden v točki 133 obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah, v opombi št. 268.

- 233 Komisija je tudi upravičeno poudarila, da so ji tudi informacije, ki jih je predložilo podjetje BST, pomagale pri ugotovitvi obstoja dogovorov o posebnih cenah. Ta ugotovitev je namreč razvidna iz točk 104 in 106 ter iz opomb 173, 174 in 176 obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah.
- 234 Domnevni popravki, ki sta jih k obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah predložili tožeči stranki, so bili dejansko zgolj potrditev tistega, kar je Komisija že vedela zaradi zgoraj navedenih informacij, ki so bile predložene pred navedenim obvestilom.
- 235 Dejstvo, da je Komisija prejela pojasnila podjetja Coats v zvezi s posebnimi cenami po navedenem obvestilu pred pojasnili tožečih strank, tako nikakor ne vpliva na presojo njunega sodelovanja.
- 236 Drugič, trditev tožečih strank, da sta bili edini podjetji, ki sta v svojem odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah pojasnili, da je bil cilj srečanj zmanjšati razlike med kataložnimi in dejanskimi neto cenami in posredno zvišati neto cene različnih proizvodov, je treba zavrnilo.
- 237 Čeprav je namreč Komisija v točki 167 obrazložitve izpodbijane odločbe uporabila navedbo podjetja Gütermann iz njegovega odgovora na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, da bi pojasnila cilj srečanj, je ta cilj in učinke dogovorov že ugotovila, kakor je razvidno iz točk 141 in 142 obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah. Informacije, ki so tam navedene, je predložilo podjetje Coats v okviru svoje prošnje

za ugodno obravnavo in s tem Komisiji omogočilo, da je z dejanskimi primeri zvišan katalognih cen navedla podatke o splošnih okoliščinah razprav o cenah iz cenikov.

– Domnevno napačna presoja sodelovanja v primerjavi s presojo sodelovanja podjetja BST

²³⁸ Glede zahteve tožečih strank po znižanju globe, ki bi bilo vsaj enakovredno znižanju, ki je bilo priznано podjetju BST, je treba spomniti, da Komisija pri presoji sodelovanja zadevnih podjetij ne sme prezreti načela enakega obravnavanja, ki je kršeno, če se primerljivi položaji obravnavajo različno ali če se različni položaji obravnavajo enako, razen če je tako obravnavanje objektivno utemeljeno (glej zgoraj v točki 185 navedeno sodbo Tokai I, točka 394 in navedena sodna praksa). Vsekakor je treba Komisiji priznati široko diskrecijsko pravico pri presoji kakovosti in koristnosti sodelovanja različnih udeležencev omejevalnega sporazuma, pri čemer se lahko sankcionira le očitna prekoračitev te pravice.

²³⁹ Toda iz primerjave sodelovanja teh podjetij je razvidno, da Komisija nikakor ni kršila načela enakega obravnavanja.

²⁴⁰ Glede, prvič, sodelovanja pred obvestilom o ugotovitvah o možnih kršitvah z dne 15. marca 2004 je namreč Komisija menila, da ji je podjetje BST precej pomagalo pri ugotavljanju vsebine številnih dogovorov – med drugim večjega dela vsebine dogovorov, sklenjenih v začetku devetdesetih let, vsebine dogovora, sklenjenega 8. oktobra 1996 na Dunaju (Avstrija), in dogovora, sklenjenega 9. septembra 1997 v Zürichu (Švica) – da je bilo edino podjetje, ki ji je predložilo cenike, ki jih je na sestankih prejelo od svojih konkurentov, in da je predložilo precej boljše informacije od tistih, ki jih je bilo treba predložiti na podlagi zahteve za informacije. Glede tega se Komisija v utemeljitev svojih ugotovitev sklicuje na številne opombe obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah, iz katerih je razvidno, da je podjetje BST predložilo veliko

dokazov (med drugim prilogo 14 k odgovoru podjetja BST na zahtevo za informacije, ki vsebuje cenike, ki so se izmenjali na srečanjih) in je bilo tako pomemben vir informacij za njene začasne ugotovitve.

- 241 Glede sodelovanja tožečih strank pred obvestilom o ugotovitvah o možnih kršitvah je treba poudariti, da Komisija nedvomno priznava, da sta tudi ti predložili dokumente, ki so vsebovali pregled srečanj v začetku devetdesetih let. Vendar je Komisija menila, da so bile te informacije manj koristne kot tiste, ki jih je poslalo podjetje BST. Tožeči stranki teh vrednotenj nista izpodbijali, temveč sta zgolj trdili, da glede na informacije, ki so jima bile na voljo, nista mogli vedeti, ali je podjetje BST predložilo več informacij in dokazov kot onidve. Kot je bilo poudarjeno zgoraj, je iz točk od 391 do 397 obrazložitve izpodbijane odločbe in iz več opomb, ki napotujejo na dokumente, ki jih je v utemeljitev ugotovitev Komisije iz obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah predložilo podjetje BST, razvidno, da je bilo sodelovanje podjetja BST pomembnejše.
- 242 Glede, drugič, sodelovanja po obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah je iz izpodbijane odločbe razvidno, da ne podjetje BST ne tožeči stranki niso zanikali ugotovljenega dejanskega stanja in da so ta tri podjetja na tej stopnji upravnega postopka sodelovala v popolnoma enaki meri. Ob upoštevanju navedenega v točkah od 228 do 237 zgoraj namreč tožeči stranki napačno trdita, da sta po obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah predložili informacije, s katerimi Komisija ni bila seznanjena. Ne moreta torej trditi, da sta poslali tako koristne informacije, da bi bili upravičeni do vsaj takega znižanja globe, kakršno je bilo priznано podjetju BST.
- 243 Tudi če bi bilo treba priznati, da so bila pojasnila tožečih strank o nekaterih točkah obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah tako koristna kot pojasnila podjetja BST, Komisija ni storila nikakršne očitne napake pri presoji s tem, da je bolj upoštevala dejstvo, da je podjetje BST predložilo informacije in dokaze pred navedenim obvestilom.

– Domnevna napačna uporaba obvestila o ugodni obravnavi in domnevno neupoštevanje sodne prakse Sodišča prve stopnje

- ²⁴⁴ Tožeči stranki napačno trdita, da ker je Komisija priznala, da je njuno ravnanje izpolnjevalo pogoje za dve vrsti ravnanj iz točke D obvestila o ugodni obravnavi, bi morala vsaki od njiju znižati globo za vsaj dvakrat po 10 %, torej najmanj za 20 %.
- ²⁴⁵ Ugotoviti je namreč treba, da se vrednosti, določene v točki D obvestila o ugodni obravnavi, raztezajo od 10 do 50 %, ne da bi bila določena posebna merila za prilagoditev znižanja med temi vrednostmi. Obvestilo o ugodni obravnavi tako ne ustvarja upravičenih pričakovanj o upravičenosti do posebnih odstotkov znižanja. Poleg tega se točka D obvestila o ugodni obravnavi v nasprotju s tem, kar v bistvu trdita tožeči stranki, nikoli ne sme razlagati tako, kot da Komisiji nalaga, naj prizna najmanj 10-odstotno posebno znižanje za vsako ugotovljeno možnost sodelovanja v smislu te točke, temveč jo je treba nasprotno razumeti, kot da določa zgolj eno znižanje za vsaj 10 %.
- ²⁴⁶ Tako je Komisija, dokler očitno ne prekorači široke diskrecijske pravice, ki jo ima, ko presoja, koliko je bilo njeno delo olajšano zaradi sodelovanja podjetja, povsem prosta, da v odločbi navede posamezne odstotne deleže, ki jih je priznala za vsak primer sodelovanja iz točke D obvestila o ugodni obravnavi, in jih nato sešteje, lahko pa navede zgolj en sam skupni odstotni delež, za katerega meni, da ga lahko prizna za te možnosti. Namreč, kot poudarja prav Komisija, presoja koristnosti sodelovanja nikaikor ne temelji na aritmetični formuli, ki določa vsaj 20-odstotno znižanje po uradni dolžnosti, če se upoštevata dve alineji točke D obvestila o ugodni obravnavi.

²⁴⁷ Glede tega zgoraj v točki 185 navedena sodba Tokai I, na katero se tožeči stranki sklicujeta, ne more zbuditi dvoma o tej presoji. Iz Odločbe Komisije 2002/271/ES z dne 18. julija 2001 o izvajanju člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGS (Zadeva COMP/E-1/36.490 – Elektrode iz grafitu) (UL 2002, L 100, str. 1), ki je obravnavana v navedeni sodbi, je namreč razvidno, da se je Komisija glede zadevnega podjetja sklicevala izrecno in samo na prvo alineo točke D 2 obvestila o ugodni obravnavi. Toda Sodišče prve stopnje je ugotovilo, da je zadevno podjetje sodelovalo tudi v smislu druge alinee. Komisija je poskušala pojasniti, da je opravila eno samo znižanje, ker je združila obe vrsti sodelovanja. Vendar, v nasprotju z obravnavano zadevo presoje okoliščine, da zadevno podjetje ne zanika dejanskega stanja, ni v nobeni točki obrazložitev v zvezi s sodelovanjem tega podjetja. Zato je Sodišče prve stopnje menilo, da lahko ugotovi le, da Komisija zadevnemu podjetju ni priznala ugodnosti iz točke D 2, druga alineja, obvestila o ugodni obravnavi.

– Domnevno neupoštevanje pretekle prakse odločanja

²⁴⁸ Trditev tožečih strank v zvezi z domnevno preteklo prakso Komisije je treba zavrniti. Zgolj dejstvo, da je Komisija v svoji pretekli praksi odločanja priznala neko stopnjo znižanja za določeno ravnanje, namreč ne pomeni, da mora v okviru poznejšega upravnega postopka pri presoji podobnega ravnanja priznati enako sorazmerno znižanje (zgoraj v točki 50 navedena sodba Brugg Rohrsysteme proti Komisiji, točka 193).

²⁴⁹ Vsekakor sodelovanje tožečih strank nikakor ni primerljivo s sodelovanjem podjetja KME, ki je bilo ugotovljeno v Odločbi Komisije z dne 16. decembra 2003 v zvezi s postopkom uporabe člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva COMP/E-1/38.240 – Industrijske cevi), na katero se sklicujeta. Iz te odločbe je razvidno pomembno sodelovanje podjetja KME pred prejemom obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah, ki je pomagalo pri materialnem dokazovanju obstoja omejevalnega sporazuma v vsem njegovem trajanju. Podjetje KME je namreč predložilo dokumente v zvezi s kršitvijo in natančno opisalo, kako je deloval omejevalni sporazum, tako da

je podrobno pojasnilo okoliščine različnih dokumentov, ki jih je Komisija odkrila pri preiskavah. Sodelovanje tožečih strank pred obvestilom o ugotovitvah o možnih kršitvah ni bilo tako pomembno.

- 250 Ob upoštevanju navedenega je treba tožbeni razlog v zvezi z napačno uporabo obvestila o ugodni obravnavi zavrniti.

Tožbeni razlog podjetij Gütermann in Zwicky: nesorazmernost globe

Trditve strank

- 251 Tožeči stranki v utemeljitev svojega tožbenega razloga v zvezi z nesorazmernostjo globe navajata več očitkov.
- 252 Prvič, trdita, da Komisija ni upoštevala znatnih gospodarskih težav, ki sta jih že leta trpeli zaradi strukturnih sprememb v industriji sukanca. Zaradi krize v sektorju naj bi namreč njuni dobički upadli in tako naj bi podjetje Zwicky novembra 2000 prenehalo opravljati dejavnosti na trgu. Komisija naj bi tudi prezrla bančne težave podjetja Gütermann in s tem povezano dodatno breme obresti.
- 253 Drugič, globi, naloženi podjetju Gütermann (4,021 milijona EUR) in podjetju Zwicky (0,174 milijona EUR) naj bi bili nesorazmerni glede na njun promet na trgu, ki ga zadeva kršitev. V tem smislu trdita, da bi bili prihodki podjetja Gütermann od

poslovanja po obdavčitvi v enajstih letih in pol kršitve 318.000 EUR, promet podjetja Zwicky v letu 2000 pa naj bi bil zgolj 200.000 EUR.

- 254 Podobno podjetje Gütermann, ki ga pri tem z repliko posnema podjetje Zwicky, trdi, da sta izhodiščna zneska za izračun glob (2,2 milijona EUR za podjetje Gütermann in 100.000 EUR za podjetje Zwicky) po eni strani nesorazmerna glede na skupni promet vseh podjetij, ustvarjen s proizvodi, ki jih zadeva kršitev (50 milijonov EUR), in da po drugi strani delujeta pretirano, če se primerjata zadnjenavedeni promet, ki odraža velikost trga proizvoda, ki ga zadeva kršitev, in velikost svetovnega trga industrijskega sukanca (od 4 do 5 milijard EUR).
- 255 Tožeči stranki menita, da bi morala Komisija v skladu s sodno prakso pri preizkusu teže kršitve in sorazmernosti globe upoštevati velikost zadevnega trga. Komisija naj bi tako napačno trdila, da je bilo to merilo zgolj eden od dejavnikov, tako da ji ga ne bi bilo treba upoštevati.
- 256 Tretjič, podjetje Gütermann trdi, da so z metodo izračuna, uporabljeno za izračun globe, ki mu je bila naložena, očitno prikrajšana mala in srednje velika podjetja. Njihova velikost naj se namreč ne bi upoštevala in globe, izračunane s to metodo, naj bi bile tako nesorazmerne. Zato naj bi bila v obravnavanem primeru globa, ki mu je bila naložena, nesorazmerna glede na globe, ki so bile naložene drugim podjetjem, kot sta BST ali Coats.
- 257 Četrtoč, uporaba Smernic naj v tej zadevi zlasti z vidika enakega obravnavanja ne bi bila ustrezna glede na prihodnje zadeve v zvezi z malimi in srednje velikimi podjetji, za katera naj bi bila v Smernicah o načinu določanja glob, naloženih v skladu

s členom 23(2)(a) Uredbe št. 1/2003 (UL 2006, C 210, str. 2) določena pravičnejša obravnava.

258 Komisija ta tožbeni razlog zavrača.

Presoja Sodišča prve stopnje

259 Prvič, tožeči stranki napačno trdita, da je globa, ki jima je bila naložena, nesorazmerna glede na njun negotov finančni položaj in tveganje, da bi globa povzročila njuno prenehanje.

260 Kakor je razvidno iz ustaljene sodne prakse in kakor je bilo opozorjeno v točki 404 izpodbijane sodbe, Komisija pri določanju globe namreč ni dolžna upoštevati finančnega primanjkljaja podjetja, saj bi se s priznanjem take obveznosti dajala neupravičena konkurenčna prednost podjetjem, ki so najmanj prilagojena tržnim razmeram (sodba Sodišča z dne 8. novembra 1983 v združenih zadevah IAZ International Belgium in drugi proti Komisiji, od 96/82 do 102/82, 104/82, 105/82, 108/82 in 110/82, Recueil, str. 3369, točki 54 in 55; zgoraj v točki 221 navedena sodba Dansk Rørindustri in drugi proti Komisiji, točka 327, in sodba Sodišča z dne 29. junija 2006 v zadevi SGL Carbon proti Komisiji, C-308/04 P, ZOdl., str. I-5977, točka 105).

261 Poleg tega, če ukrep organa Skupnosti povzroči likvidacijo podjetja, taka likvidacija podjetja zadevne pravne oblike – čeprav lahko ogrozi finančne interese lastnikov, delničarjev ali imetnikov deležev – vendarle ne pomeni, da tudi osebni, premoženjski in nepremoženjski elementi, ki jih predstavlja podjetje, izgubijo vrednost (zgoraj v točki 185 navedena sodba Tokai I, točka 372).

- 262 Ob upoštevanju te sodne prakse je treba ugotoviti, da Komisija nikakor ni bila dolžna v izpodbijani odločbi upoštevati gospodarskega položaja podjetja niti v njej navesti pojasnil tega podjetja v zvezi s tem položajem. Dejstvo, da je Komisija menila, da je smotrno navesti finančni položaj podjetja Zwicky, in ne finančnega položaja podjetja Gütermann, je popolnoma razumljivo glede na težaven gospodarski položaj podjetja Zwicky, zaradi katerega je zadnjenavedeno svoje dejavnosti v zvezi z industrijskim sukancem odplačno preneslo na podjetje Gütermann.
- 263 Drugič, tožeci stranki Komisiji v bistvu očitata, da ni upoštevala velikosti zadevnega trga in da je tako določila nesorazmerno globo glede na navedeno velikost. Sklicujeta se tudi na nesorazmernost globe glede na promet, ki ga je vsaka od njiju ustvarila na trgu, ki ga zadeva kršitev, in na nesorazmernost izhodiščnega zneska globe glede na promet vsake od njiju.
- 264 Najprej je treba poudariti, da načelo sorazmernosti zahteva, da ukrepi Skupnosti ne smejo preseči tistega, kar je primerno in potrebno za uresničitev zelenega cilja. Pri izračunu glob je treba teže kršitve določiti glede na več dejavnikov in hkrati nobenemu pripisovati nesorazmernega pomena glede na druge dejavnike presoje. Načelo sorazmernosti v teh okoliščinah pomeni, da mora Komisija določiti globo sorazmerno z dejavniki, ki se upoštevajo pri določitvi teže kršitve, in da mora te dejavnike upoštevati skladno in objektivno upravičeno (zgoraj v točki 194 navedena sodba Jungbunzlauer proti Komisiji, točke od 226 do 228).
- 265 Glede očitka Komisiji, da ni upoštevala velikosti zadevnega trga, je treba spomniti, da lahko Komisija na podlagi člena 15(2) Uredbe št. 17 in člena 23(2) Uredbe št. 1/2003 podjetjem naloži globe, katerih višina ne presega 10 % prometa, ki ga je v predhodnem poslovnem letu ustvarilo posamezno podjetje, ki je sodelovalo pri kršitvi. V skladu s tema določbama je treba pri določitvi globe v teh omejitvah upoštevati težo in trajanje kršitve. Poleg tega Komisija v skladu s Smernicami določi izhodiščni

znesek glede na težo kršitve, pri tem pa upošteva njeno naravo, dejanski učinek na trg, če ga je mogoče izmeriti, in obseg geografskega trga.

- 266 Tako ne Uredba št. 17, ne Uredba št. 1/2003 in ne Smernice ne določajo, da je treba globo določiti neposredno glede na velikost zadevnega trga, saj je to zgolj eden od upoštevnihi dejavnikov. Ta pravni okvir torej Komisiji sam po sebi izrecno ne nalaga, naj upošteva majhnost trga proizvoda (sodba Sodišča prve stopnje z dne 27. septembra 2006 v zadevi Roquette Frères proti Komisiji, T-322/01, ZOdl., str. II-3137, točka 148).
- 267 Vendar je v skladu s sodno prakso dolžnost Komisije, da pri presoji teže kršitve upošteva veliko dejavnikov, katerih narava in pomembnost se spreminjata glede na vrsto obravnavane kršitve in posebne okoliščine zadevne kršitve (zgoraj v točki 78 navedena sodba Musique diffusion française in drugi proti Komisiji, točka 120). Ni mogoče izključiti, da bi bila med temi dejavniki, ki dokazujejo težo kršitve, če je to primerno, tudi velikost trga zadevnega proizvoda.
- 268 Čeprav velikost trga lahko pomeni dejavnik, ki ga je treba upoštevati kot dokaz teže kršitve, pa se njegova pomembnost spreminja glede na vrsto in posamezne okoliščine zadevne kršitve.
- 269 V obravnavanem primeru je kršitev v bistvu zajemala izmenjavo občutljivih informacij o cenikih in/ali cenah za določene stranke, dogovarjanje o zvišanih cen in/ali ciljnih cenah, preprečevanje medsebojne konkurence z nižjimi cenami od cen uveljavljenih dobaviteljev in razdeljevanje strank (točke od 99 do 125 in 345 obrazložitve izpodbijane odločbe). Take prakse so v smislu Smernic horizontalna omejitve, kot je „cenovni kartel“, in so torej „zelo resne“. V teh okoliščinah je majhnost zadevnega trga, če je ugotovljena, manj pomembna od vseh drugih elementov, ki dokazujejo težo kršitve.

- 270 Vsekakor je treba upoštevati, da je Komisija presodila, da je treba kršitev šteti za zelo resno v smislu Smernic, ki za take primere predvidevajo, da lahko Komisija določi izhodiščni znesek, ki presega 20 milijonov EUR. V obravnavanem primeru je Komisija v izpodbijani odločbi zadevna podjetja razvrstila v več kategorij glede na njihovo relativno pomembnost na zadevnem trgu. Iz točke 358 obrazložitve izpodbijane odločbe je razvidno, da je Komisija določila le izhodiščni znesek 14 milijonov EUR za podjetja iz prve kategorije, 5,2 milijona EUR za tisto iz druge, 2,2 milijona EUR za tista iz tretje (vključno s podjetjem Gütermann) in 0,1 milijona EUR za tisto iz četrte (v obravnavanem primeru podjetje Zwicky). Izhodiščna zneska, na podlagi katerih sta se izračunali globi, naloženi podjetjema Gütermann in Zwicky, sta bila torej znatno nižja od zneska, ki bi ga Komisija lahko „predvidela“ za zelo resne kršitve. Ta določitev izhodiščnega zneska globe potrjuje, da se je upoštevala velikost trga zadevnega proizvoda.
- 271 Ob upoštevanju navedenega je treba ugotoviti, da globi, naloženi podjetjema Gütermann in Zwicky, nikakor nista nesorazmerni glede na velikost trga industrijskega sukanca v Beneluxu in nordijskih državah.
- 272 Poleg tega je treba tudi trditev v zvezi z nesorazmernostjo izhodiščnega zneska glob glede na promet podjetij Gütermann in Zwicky na zadevnem trgu zavrnil.
- 273 Poudariti je namreč treba, da je za določitev izhodiščnega zneska glob, določenega glede na težo kršitve, Komisija presodila, da je treba podjetja, vpletena v kartele, različno obravnavati, da bi se upoštevala dejanska gospodarska zmožnost kršiteljev, da povzročijo večjo škodo konkurenci, in določila globa na ravni, ki zagotavlja zadosten odvračilen učinek. Dodala je, da je bilo treba upoštevati specifično težo posameznega podjetja in zato dejanski vpliv njegovega nezakonitega ravnanja na konkurenco. Pri presoji teh dejavnikov se je Komisija odločila opreti na promet, ki ga je na zadevnem

trgu posamezno podjetje ustvarilo za proizvod, na katerega se omejevalni sporazum nanaša.

- 274 Komisija je zato, kot je bilo ugotovljeno v točki 270 zgoraj, razvrstila zadevna podjetja v štiri kategorije. Podjetje Gütermann je bilo glede na promet 2,36 milijona EUR uvrščeno v tretjo kategorijo, podjetje Zwicky pa je bilo glede na promet 0,2 milijona EUR uvrščeno v četrto kategorijo. Komisija je določila izhodiščni znesek glede na težo kršitve, in sicer 2,2 milijona EUR za podjetje Gütermann in 0,1 milijona EUR za podjetje Zwicky (točke od 356 do 358 obrazložitve izpodbijane odločbe).
- 275 Iz ustaljene sodne prakse je razvidno, da lahko del prometa, ki je bil ustvarjen z blagom, na katero se nanaša kršitev, da ustrezno informacijo o razsežnosti kršitve na zadevnem trgu (zgoraj v točki 184 navedena sodba Cheil Jedang proti Komisiji, točka 91, in zgoraj v točki 79 navedena sodba Archer Daniels Midland in Archer Daniels Midland Ingredients proti Komisiji, točka 196). Ta promet namreč lahko da ustrezno informacijo o odgovornosti posameznega udeleženca na navedenih trgih, ker predstavlja objektivno merilo, ki pravilno pokaže, kako škodljivo ta praksa vpliva na normalno konkurenco, in je tako dober pokazatelj zmožnosti škodovanja posameznega podjetja.
- 276 Ob upoštevanju navedenega je treba ugotoviti, da se izhodiščna zneska, določena pri izračunu glob, naloženih podjetjema Gütermann in Zwicky, nikakor ne zdita nesorazmerna glede na promet teh podjetij na zadevnem trgu.
- 277 Zato je treba zavrniti tudi trditev v zvezi z nesorazmernostjo globe glede na promet vsake od tožečih strank, ustvarjen na trgu, ki ga zadeva kršitev. Tožeči stranki namreč ne moreta veljavno sklepati, da je končni znesek naložene globe nesorazmeren, ker je izhodišče njunih glob utemeljeno glede na merila, ki jih je sprejela Komisija za presojo pomembnosti vsakega od podjetij na upoštevnem trgu (glej v tem smislu

sodbi Sodišča prve stopnje z dne 20. marca 2002 v zadevi LR AF 1998 proti Komisiji, T-23/99, Recueil, str. II-1705, točka 304, in z dne 5. decembra 2006 v zadevi Westfalen Gassen Nederland proti Komisiji, T-303/02, ZOdl., str. II-4567, točka 185). Vsekakor je treba poudariti, da v pravu Skupnosti ni splošno veljavnega načela, da mora biti sankcija sorazmerna s prometom, ki ga podjetje ustvari s prodajo proizvoda, ki je predmet kršitve (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 18. maja 2006 v zadevi Archer Daniels Midland in Archer Daniels Midland Ingredients proti Komisiji, C-397/03 P, ZOdl., str. I-4429, točka 339).

- 278 Tretjič, zavriniti je treba tudi trditev podjetja Gütermann, da so z metodo izračuna pri-krajšana mala in srednje velika podjetja in da se mu je v obravnavanem primeru zaradi te metode naložila nesorazmerna globa glede na globe, naložene drugim podjetjem.
- 279 Ker Komisija globe ni dolžna izračunati na podlagi zneskov, ki temeljijo na prometu zadevnih podjetij, niti ni dolžna zagotoviti, da kadar so globe naložene več podjetjem, vpletenim v isto kršitev, končni zneski glob, izračunani za zadevna podjetja, odražajo vse razlike med njimi glede njihovega celotnega prometa ali prometa na trgu zadevne-ega proizvoda (sodba Sodišča prve stopnje z dne 20. marca 2002 v zadevi Dansk Rørindustri proti Komisiji, T-21/99, Recueil, str. II-1681, točka 202).
- 280 Glede tega je treba pojasniti, da člen 15(2) Uredbe št. 17 in člen 23(3) Uredbe št. 1/2003 tudi ne zahtevata, da če so globe naložene več podjetjem, ki sodelujejo pri isti kršitvi, znesek globe, naložene malemu ali srednje velikemu podjetju, kot odstotek od pro-meta ne sme preseči zneska glob, naloženih večjim podjetjem. Iz teh določb je namreč razvidno, da je treba tako pri malih in srednje velikih podjetjih kot tudi pri večjih pod-jetjih pri določitvi globe upoštevati težo in trajanje kršitve. Če Komisija podjetjem, ki

sodelujejo pri isti kršitvi, naloži globe, ki so v primeru posameznega podjetja upravičene na podlagi teže in trajanja kršitve, ji ni mogoče očitati, da je za nekatere med njimi globa glede na promet višja kot za druga podjetja (zgoraj v točki 279 navedena sodba Dansk Rørindustri proti Komisiji, točka 203, in zgoraj v točki 277 navedena sodba Westfalen Gassen Nederland proti Komisiji, točka 174).

- 281 Tako Komisiji ni treba znižati glob, kadar so zadevna podjetja mala in srednje velika podjetja. Velikost podjetja je namreč že upoštevana v zgornji meji, določeni v členu 15(2) Uredbe št. 17, v členu 23(3) Uredbe št. 1/2003 in v določbah Smernic (zgoraj v točki 278 navedena sodba Westfalen Gassen Nederland proti Komisiji, točka 174). Razen teh preudarkov glede velikosti ni nobenega razloga, da bi se mala in srednje velika podjetja obravnavala drugače od drugih podjetij. Dejstvo, da so zadevna podjetja mala ali srednje velika, jih ne razbremeni dolžnosti upoštevanja konkurenčnih predpisov (sodba Sodišča prve stopnje z dne 29. novembra 2005 v zadevi SNCZ proti Komisiji, T-52/02, ZOdl., str. II-5005, točka 84).
- 282 Očitek Komisiji, da pri določitvi globe ni upoštevala celotnega prometa različnih podjetij, ni upošteven. Spomniti je namreč treba, da Smernice določajo, da je treba upoštevati dejansko gospodarsko zmožnost kršiteljev, da povzročijo večjo škodo drugim subjektom, zlasti potrošnikom, in določiti globo na ravni, ki ji zagotavlja dovolj odvračilen učinek (točka 1 A, četrty odstavek). V teh smernicah je navedeno tudi, da je lahko, če gre za več podjetij – kot v primeru kartelov – primerno, da se splošni izhodiščni znesek ponderira zaradi upoštevanja specifične teže in tako dejanskega vpliva protipravnega ravnanja posameznega podjetja na konkurenco – zlasti če obstaja znatno neskladje med velikostjo podjetij, ki zagrešijo istovrstno kršitev – ter posledične prilagoditve splošnega izhodiščnega zneska glede na poseben značaj vsakega od podjetij (točka 1 A, šesti odstavek) (zgoraj v točki 184 navedena sodba Cheil Jedang proti Komisiji, točka 81).

- 283 Smernice ne določajo, da se znesek glob izračuna glede na celotni promet ali promet, ki so ga ustvarila podjetja na zadevnem trgu. Vendar ne nasprotujejo temu, da bi se tak promet, zaradi spoštovanja splošnih načel prava Skupnosti in če okoliščine to zahtevajo, upošteval pri določanju globe. Promet se tako lahko upošteva med različnimi dejavniki, naštetimi v točki 273 zgoraj (glej v tem smislu zgoraj v točki 184 navedeno sodbo Cheil Jedang proti Komisiji, točka 82, in zgoraj v točki 185 navedeno sodbo Tokai I, točka 195).
- 284 Vendar je bila v obravnavanem primeru, kakor je bilo ugotovljeno v točki 275 zgoraj, odločitev Komisije, da se za ugotovitev zmožnosti povzročanja škode vsakega od zadevnih podjetij opre na promet na zadevnem trgu, skladna in objektivno upravičena. Pri tem si je Komisija s tem, da je razglasila, da bo strožje kaznovala podjetja, ki so sodelovala v kartelu na trgu, na katerem so imela večjo težo, prizadevala tudi za odvracanje.
- 285 Četrtrič, podjetje se v utemeljitev svojega tožbenega razloga v zvezi z nesorazmernostjo globe napačno sklicuje na smernice iz leta 2006 o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 23(2)(a) Uredbe št. 1/2003. Ugotoviti je namreč treba, da zgolj okoliščina, da bi uporaba nove metode izračuna glob, predvidenih v navedenih smernicah, ki v obravnavanem primeru niso uporabne, lahko vodila do nižje globe od tiste, naložene z izpodbijano odločbo, ne more dokazovati nesorazmernosti navedene globe.
- 286 Ta ugotovitev je namreč zgolj izraz diskrecijske pravice Komisije, da v skladu z zahtevami iz uredb št. 17 in št. 1/2003 izbere metodo, ki jo bo uporabila za določitev glob, in tako izvaja politiko konkurence, za kar je pristojna. Med dejavniki, ki jih mora Sodišče

prve stopnje upoštevati pri presoji sorazmernosti glob, naloženih v nekem obdobju, so tako lahko, med drugim, dejanske in pravne okoliščine ter cilji konkurence iz obdobja kršitve, ki jih je v skladu z zahtevami iz Pogodbe ES opredelila Komisija.

²⁸⁷ Tožbeni razlog v zvezi z nesorazmernostjo globe je treba zato v celoti zavrniti.

²⁸⁸ Glede na zgoraj navedeno je treba tožbi, vloženi v zadevah T-456/05 in T-457/05, zavrniti.

Stroški

²⁸⁹ V skladu s členom 87(2) Poslovnika Sodišča prve stopnje se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker tožeči stranki nista uspeli, se jima v skladu s predlogi Komisije naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE PRVE STOPNJE (peti senat)

razsodilo:

1. Tožbi se zavrmeta.

2. Podjetjema Gütermann AG in Zwicky & Co. AG se naloži plačilo stroškov.

Vilaras

Prek

Ciucă

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourg, 28. aprila 2010.

Podpisi

Stvarno kazalo

Dejansko stanje	II - 1459
1. Predmet spora	II - 1459
2. Upravni postopek	II - 1460
3. Izpodbijana odločba	II - 1461
Opredelitev zadevnih trgov	II - 1461
Trg proizvoda	II - 1461
Geografski trgi	II - 1463
Velikost in struktura zadevnih trgov	II - 1463
Opis protipravnih ravnanj	II - 1464
Izrek izpodbijane odločbe	II - 1464
Postopek in predlogi strank	II - 1466
Pravo	II - 1468
1. Tožbeni razlogi, s katerimi se izpodbijajo ugotovitev obstoja protipravnega ravnanja in odredbi o njegovem prenehanju in vzdržanju podobnih ravnanj	II - 1469
Tožbeni razlog podjetij Gütermann in Zwicky: kršitev člena 7(1) Uredbe št. 1/2003...	II - 1469
Trditve strank	II - 1469
Presoja Sodišča prve stopnje	II - 1470
Tožbeni razlog podjetja Zwicky: neupravičenost odredb o prenehanju kršitve in vzdržanju vseh podobnih ravnanj	II - 1475
Trditve strank	II - 1475
Presoja Sodišča prve stopnje	II - 1475
2. Tožbeni razlogi, s katerimi se izpodbija globa in njena višina	II - 1478

Tožbeni razlog podjetja Zwicky: prekoračitev zgornje meje 10 % prometa	II - 1478
Trditve strank	II - 1478
Presoja Sodišča prve stopnje	II - 1481
Tožbeni razlog podjetij Gütermann in Zwicky: napačna presoja teže kršitve glede na njene učinke	II - 1490
Trditve strank	II - 1490
Presoja Sodišča prve stopnje	II - 1492
Tožbeni razlog podjetij Gütermann in Zwicky: napačna presoja trajanja kršitve	II - 1497
Trditve strank	II - 1497
Presoja Sodišča prve stopnje	II - 1499
Tožbeni razlog podjetij Gütermann in Zwicky: neupoštevanje nekaterih olajševalnih okoliščin	II - 1504
Trditve strank	II - 1504
Presoja Sodišča prve stopnje	II - 1506
Tožbeni razlog podjetij Gütermann in Zwicky: napačna uporaba obvestila o ugodni obravnavi	II - 1512
Trditve strank	II - 1512
Presoja Sodišča prve stopnje	II - 1515
– Koristnost sodelovanja	II - 1516
– Domnevno napačna presoja sodelovanja v primerjavi s presojo sodelovanja podjetja BST	II - 1522
– Domnevna napačna uporaba obvestila o ugodni obravnavi in domnevno neupoštevanje sodne prakse Sodišča prve stopnje	II - 1524
– Domnevno neupoštevanje pretekle prakse odločanja	II - 1525

Tožbeni razlog podjetij Gütermann in Zwicky: nesorazmernost globe	II - 1526
Trditve strank	II - 1526
Presoja Sodišča prve stopnje	II - 1528
Stroški	II - 1536